

Broj: 05-02-1-1650/15
Sarajevo, 5.8.2015. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 06.08.2015			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01.02-	02-1-	12/15	

H

PREDMET: Prijedlog zakona o azilu

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 14. sjednici održanoj 8.7.2015. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o azilu, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

U vezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o azilu, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK

Zvonimir Kutleša

Na temelju članka IV. 4. a) i članka III. 1. f) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ----- sjednici Zastupničkog doma, održanoj ----- godine, i na ----- sjednici Doma naroda, održanoj -----, donijela je

ZAKON O AZILU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom propisuju se tijela nadležna za njegovu provedbu, načela, uvjeti i postupak odobravanja izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikacijske isprave, prava i obveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, kao i druga pitanja iz područja azila u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH).

Članak 2.

(Značenje izraza u Zakonu)

U smislu ovoga Zakona, pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- a) **stranac** je osoba koja nije državljanin BiH;
- b) **osoba bez državljanstva** je stranac kojeg nijedna država u skladu s domaćim zakonodavstvom ne smatra svojim državljaninom;
- c) **tražitelj azila** je stranac koji podnese zahtjev za azil o kojemu nije donesena izvršna odluka u skladu s ovim Zakonom;
- d) **azil** obuhvaća izbjeglički status i status supsidijarne zaštite, u skladu s ovim Zakonom;
- e) **izbjeglica** je stranac ili osoba bez državljanstva kojoj je Ministarstvo sigurnosti BiH priznalo izbjeglički status u skladu s Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokolom o statusu izbjeglica iz 1967. godine i ovim Zakonom;
- f) **stranac pod supsidijarnom zaštitom** je stranac kojemu je Ministarstvo sigurnosti BiH priznalo status supsidijarne zaštite, u skladu s ovim Zakonom;

- g) **privremena zaštita** je zaštita hitnog i privremenog karaktera koja se odobrava strancu u situacijama masovnog priljeva, u skladu s ovim Zakonom;
- h) **masovni priljev** je dolazak velikoga broja stranaca koji su napustili svoju zemlju podrijetla i ne mogu se u nju vratiti zbog oružanog sukoba ili sustavnog i općeg povređivanja ljudskih prava;
- i) **maloljetnik** je stranac mlađi od osamnaest godina;
- j) **maloljetnik bez pratnje** je stranac mlađi od osamnaest godina (maloljetnik) koji je ušao u BiH ili koji je nakon ulaska u BiH ostao bez pratnje osobe starije od 18 godina (punoljetna osoba) koja je za maloljetnika odgovorna prema zakonu ili punomoći, sve dok se ne stavi pod skrb takve osobe;
- k) **članom obitelji tražitelja azila**, izbjeglice, stranca pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom smatraju se bračni ili izvanbračni partner, maloljetno zajedničko dijete bračnih ili izvanbračnih partnera, maloljetno dijete svakog od njih, njihovo maloljetno posvojeno dijete, maloljetno posvojeno dijete svakog od njih, pod uvjetom da nisu zasnovali vlastite obitelji, roditelji ili drugi zakonski zastupnik maloljetnika;
- l) **zahtjev za azil** je zahtjev koji podnosi stranac a smatra se zahtjevom za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite u BiH;
- m) **centar za prihvata i smještaj tražitelja azila** je specijalizirana ustanova koja je namijenjena za zajednički prihvata i smještaj tražitelja azila;
- n) **brak** je zakonom uređena životna zajednica jednog muškarca i jedne žene;
- o) **izvanbračna zajednica** je životna zajednica jednog muškarca i jedne žene koji nisu u braku ili izvanbračnoj zajednici s trećom osobom, a koja traje najmanje tri godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete;
- p) **prebivalište** je mjesto i adresa u BiH na kojoj je trajno nastanjena izbjeglica;
- r) **boravište** je mjesto i adresa u BiH na kojoj privremeno boravi tražitelj azila ili osoba pod supsidijarnom zaštitom;
- s) **zemlja podrijetla** je zemlja čije državljanstvo stranac ima ili zemlja u kojoj je osoba bez državljanstva imala svoje ranije uobičajeno boravište. Ako stranac ima više od jednog državljanstva, zemlja podrijetla je svaka zemlja čije državljanstvo ima;
- t) **putna isprava** je važeća putovnica ili druga putna identifikacijska isprava koju je izdalo strano nadležno tijelo vlasti a koju BiH priznaje, te važeća osobna iskaznica ili druga osobna identifikacijska isprava s fotografijom koja se može koristiti za prelazak državne granice a priznata je međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna stranka, kao i putna isprava izdana strancu u BiH u skladu s ovim Zakonom ili Zakonom o strancima;
- u) **putna isprava za izbjeglice** je putna isprava propisana Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine;
- v) **rasa** posebno uključuje boju kože, podrijetlo te pripadnost određenoj etničkoj skupini;
- z) **vjera** posebno uključuje teistička, neteistička i ateistička uvjerenja, sudjelovanje ili nesudjelovanje u privatnim ili javnim formalnim vjerskim obredima, bilo samostalno ili u zajednici s drugima, druge vjerske obrede ili izražavanje vjere ili oblike osobnog ili zajedničkog ponašanja koji se temelje na vjerskom uvjerenju ili iz njega proizlaze;
- aa) **nacionalnost** posebno uključuje pripadnost skupini ljudi koja je određena po svome kulturnom, etničkom ili jezičnom identitetu, zajedničkom zemljopisnom ili političkom podrijetlu ili odnosom sa stanovništvom neke druge zemlje, a može obuhvatiti i državljanstvo;
- ab) **političko mišljenje** posebno uključuje mišljenje, stajalište ili uvjerenje o stvarima povezanim s potencijalnim počiniteljima progona te njihove politike ili metode, bez obzira na to je li tražitelj azila postupao prema tom mišljenju, stajalištu ili uvjerenju;
- ac) **određena društvena skupina** je skupina osoba koje dijele zajedničku osobenost, a da to nije rizik od progona ili koje njihovo društvo percipira kao posebnu skupinu. Osobenost često može biti

urođena, nepromjenjiva ili na drugi način temeljna za ljudsko dostojanstvo, svijest ili uživanje ljudskih prava.

Članak 3.

(Tijela nadležna za provedbu Zakona)

Za provedbu ovoga Zakona nadležni su:

- a) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH),
- b) Ministarstvo sigurnosti BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo),
- c) Služba za poslove sa strancima (u daljnjem tekstu: Služba),
- d) Granična policija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Granična policija BiH),
- e) Sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH),
- f) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH,
- g) Ministarstvo civilnih poslova BiH,
- h) ostala policijska tijela u BiH (u daljnjem tekstu: policija) i
- i) druga nadležna tijela.

Članak 4.

(Uporaba roda)

Svi izrazi u ovome Zakonu dani u muškom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije i na žene.

Članak 5.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

U upravnom postupku koji Ministarstvo vodi povodom zahtjeva za azil primjenjuje se Zakon o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 6.

(Načelo zabrane vraćanja – *non-refoulement*)

(1) Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takav teritorij.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, stranac koji se iz opravdanih razloga smatra opasnim za sigurnost BiH ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo i predstavlja opasnost za BiH može se prisilno udaljiti ili vratiti u drugu zemlju, izuzev ako bi time bio izložen stvarnom riziku da bude podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takav teritorij.

Članak 7.

(Zaštita u slučaju odbijanja zahtjeva za azil ili ukidanja dodijeljenog statusa)

Strancu čiji je zahtjev za azil pravomoćno odbijen ili ukinut dodijeljeni izbjeglički status odnosno status supsidijarne zaštite, na osnovi razloga iz čl. 21. (1), 23. i 53. (1) a) ovoga Zakona, ali za koga se u postupku utvrdi da ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih načelom zabrane vraćanja iz članka 6. (2) ovoga Zakona, odobrit će se ostanak u BiH u skladu sa Zakonom kojim se uređuje područje kretanja i boravka stranaca.

Članak 8.

(Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH)

Prema strancu koji dolazi izravno s teritorija na kojem mu je život ili sloboda bio ugrožen ne primjenjuju se sankcije zbog nezakonitog ulaska ili boravka u BiH, pod uvjetom da se bez odgode prijavi nadležnim tijelima i izloži valjane razloge za nezakonit ulazak ili boravak u BiH.

Članak 9.

(Zabrana diskriminacije)

Zabranjena je diskriminacija stranca po bilo kojoj osnovi propisanoj Zakonom o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09).

Članak 10.

(Sloboda kretanja)

(1) Stranci koji su iskazali namjeru podnošenja zahtjeva za azil, tražitelji azila, izbjeglice, osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom uživaju pravo na slobodu kretanja unutar BiH i slobodan izbor mjesta boravka.

(2) Prava iz stavka (1) ovoga članka mogu biti djelomično ili potpuno ograničena pod uvjetima propisanim ovim ili drugim zakonom.

Članak 11.

(Najbolji interes djeteta)

(1) Ministarstvo i ostala nadležna tijela u BiH osiguravaju da se u svim postupcima koji se tiču djeteta prvenstveno vodi računa o najboljem interesu djeteta, da su sva prava djeteta zaštićena u skladu s Konvencijom o pravima djeteta i propisima u BiH koji se odnose na brigu i zaštitu djece.

(2) Razdvojena ili djeca bez pratnje zahtijevaju prioritetno djelovanje u pogledu njihove rane identifikacije, zaštite i zbrinjavanja, kao i pronalaženja obitelji razdvojene djece u cilju spajanja s roditeljima ili drugim skrbnicima.

Članak 12.

(Skrbništvo)

(1) Maloljetniku bez pratnje i poslovno nesposobnom strancu, koji je iskazao namjeru podnošenja zahtjeva za azil ili je podnio zahtjev za azil, odredit će se skrbnik pod istim uvjetima kao državljanima BiH. Zahtjev za postavljanje skrbnika podnosi Ministarstvo nadležnom centru za socijalni rad.

(2) Maloljetnoj i poslovno nesposobnoj izbjeglici bez pratnje i osobi pod supsidijarnom zaštitom odredit će se skrbnik pod istim uvjetima kao i državljaninu BiH. Zahtjev za postavljanje skrbnika podnosi Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležnom centru za socijalni rad.

(3) Maloljetnik bez pratnje se odmah obavještava o imenovanju skrbnika. Skrbnik obavlja svoje dužnosti u skladu s načelom najboljeg interesa djeteta.

(4) Iznimno od st. 1. i 2. ovoga članka, maloljetniku bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku ili izvanbračnoj zajednici neće se imenovati skrbnik.

(5) U slučaju sumnje u dob maloljetnika bez pratnje, mogu se, uz njegovu saglasnost, primijeniti odgovarajuće zdravstvene metode i pregledi u cilju utvrđivanja njegove dobi.

(6) Ako i nakon primjene metoda iz stavka (5) ovoga članka postoji sumnja u dob maloljetnika, Ministarstvo postupa kao s maloljetnikom dok se ne utvrdi da se radi o punoljetnoj osobi.

Članak 13.

(Spajanje obitelji)

(1) Izbjeglica ima pravo na spajanje s članovima obitelji navedenim u članku 2. (1) k) ovoga Zakona koji se nalaze izvan teritorija BiH.

(2) Izbjeglica podnosi zahtjev za spajanje s obitelji Ministarstvu. Uz zahtjev podnosi raspoloživu dokumentaciju kojom dokazuje obiteljski odnos. Ako izbjeglica ne podnese materijalni dokaz o obiteljskom odnosu, pri odlučivanju o spajanju obitelji Ministarstvo će uzeti u obzir okolnosti na osnovi kojih se može procijeniti postoji li takav odnos.

(3) Ministarstvo donosi odluku o zahtjevu za spajanje s obitelji u roku od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Članovima obitelji kojima je odobreno spajanje sa izbjeglicom odobrit će se izbjeglički status nakon ulaska u BiH.

(5) Pravo na spajanje obitelji nemaju članovi obitelji izbjeglice kod kojih postoje razlozi za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona.

Članak 14.

(Održavanje obiteljskog jedinstva izbjeglice i stranca pod supsidijarnom zaštitom)

(1) Izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na održavanje obiteljskog jedinstva na teritoriju BiH s članovima obitelji iz članka 2. (1) k) ovoga Zakona.

(2) Na zahtjev člana obitelji izbjeglice ili stranca pod supsidijarnom zaštitom koji se nalazi na teritoriju BiH, odobrit će se isti status ako je obiteljski odnos postojao u zemlji podrijetla i podnositelj zahtjeva ne potpada pod klauzule isključenja iz čl. 21. i 23. ovoga Zakona.

(3) Dijete izbjeglice ili stranca pod supsidijarnom zaštitom rođeno u BiH slijedi pravni položaj roditelja, o čemu Ministarstvo donosi odluku.

Članak 15.

(Informiranje)

(1) Stranci koji iskažu namjeru podnošenja zahtjeva za azil, tražitelji azila, izbjeglice, stranci pod supsidijarnom i privremenom zaštitom imaju pravo da budu informirani na jeziku koji razumiju ili za koji se može osnovano pretpostaviti da razumiju o postupcima, pravima i obvezama koje, u skladu s ovim Zakonom, proizlaze iz njihova statusa.

(2) Informacije iz stavka (1) ovoga članka mogu biti predočene pismeno u obliku letka, na jeziku koji stranac razumije ili za koji se osnovano može pretpostaviti da razumije.

Članak 16.

(Suradnja s UNHCR-om)

(1) Nadležna tijela BiH surađivat će s Uredom Visokog povjereništva Ujedinjenih naroda za izbjeglice (u daljnjem tekstu: UNHCR) u skladu s člankom 35. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

(2) Tražitelju azila, u svim fazama postupka, bit će omogućena komunikacija s UNHCR-om ili drugim organizacijama koje mogu djelovati u ime UNHCR-a po pitanju azila.

(3) Ministarstvo će predstavniku UNHCR-a omogućiti:

a) prisutnost registraciji i intervjuu s tražiteljima azila, izbjeglicama i strancima pod supsidijarnom zaštitom, pod uvjetom da se stranac s tim suglasi;

b) iznošenje zapažanja o pojedinačnim zahtjevima za azil nakon postupka registracije i intervjuu.

(4) Ministarstvo će dostavljati UNHCR-u statističke podatke o broju tražitelja azila, o broju i vrstama donesenih odluka povodom zahtjeva za azil, kao i druge statističke podatke koje zatraži UNHCR a koji su potrebni za obavljanje nadzorne funkcije nad primjenom Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

Članak 17.

(Zaštita podataka)

(1) U postupcima azila javnost je isključena. Informacije do kojih se dođe u postupcima smatraju se povjerljivima. Informacije o strancu koji iskaže namjeru podnošenja zahtjeva za azil, tražitelju azila, izbjeglici ili strancu pod supsidijarnom i privremenom zaštitom neće se odavati zemlji podrijetla ili trećoj strani bez prethodne suglasnosti osobe na koju se odnose.

(2) Tijekom postupka neće se prikupljati informacije od pretpostavljenih počinitelja progona ili teške povrede ako bi na taj način počinitelji bili obaviješteni o činjenici da je zahtjev podnesen od konkretnog tražitelja azila ili da mu je dodijeljen azil, a što bi ugrozilo fizički integritet ili njegovu ili sigurnost članova njegove obitelji koji žive u zemlji podrijetla.

(3) Na svaku obradu, pristup i korištenje osobnih podataka o tražitelju azila, izbjeglici, strancu pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom primjenjuju se Zakon o zaštiti osobnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06 i 7/11).

Članak 18.

(Provjera stranca)

- (1) Ministarstvo obavlja provjeru stranca koji podnese zahtjev za azil u Središnjoj bazi podataka o strancima u smislu prikupljanja činjenica koje mogu biti bitne za postupak i donošenje odluke povodom zahtjeva.
- (2) Sigurnosnu provjeru za stranca s ciljem utvrđivanja razloga sigurnosti BiH provodi Obavještajno-sigurnosna agencija BiH.
- (3) U postupku donošenja odluke koja se temelji na informacijama sadržanim u dokumentu s oznakom tajnosti, koju je odredilo tijelo iz stavka (2) ovoga članka ili drugo nadležno tijelo, primjenjivat će se Zakon o zaštiti tajnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 54/04 i 12/09).

POGLAVLJE II. IZBJEGLIČKI STATUS I STATUS SUPSIDIJARNE ZAŠTITE

Odjeljak A . Uvjeti za dodjelu izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite

Članak 19.

(Izbjeglički status)

Izbjeglički status odobrit će se strancu koji se zbog osnovanog straha od progona zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja nalazi izvan zemlje svoga državljanstva a ne može ili se, zbog takvog straha, ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, kao i osobi bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje svoga prethodnog uobičajenog mjesta boravka a ne može se ili se, zbog takvog straha, ne želi vratiti u tu zemlju.

Članak 20.

(Djela progona)

(1) Djela koja se smatraju progonom u smislu članka 19. ovoga Zakona moraju biti:

a) dovoljno ozbiljna po svojoj prirodi ili ponavljanju da predstavljaju ozbiljnu povredu temeljnih ljudskih prava, posebno prava koja ne mogu biti ograničena prema članku 15. stavku 2. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ili

b) skup različitih mjera, uključujući i povrede ljudskih prava, koje gledano u cjelini mogu utjecati na pojedinca na način kako je navedeno u točki a) ovoga stavka.

(2) Djela progona iz stavka (1) ovoga članka, među ostalima, mogu biti:

a) tjelesno ili duševno nasilje, uključujući i seksualno nasilje;

- b) zakonske, administrativne, policijske i/ili sudske mjere koje su same po sebi diskriminacijske ili se provode na diskriminacijski način;
- c) sudski progon ili kažnjavanje koje je nesrazmjerno ili diskriminacijsko;
- d) uskraćivanje prava na sudsku zaštitu, što dovodi do nesrazmjernih ili diskriminacijskih kazni,
- e) sudski progon ili kažnjavanje radi odbijanja obavljanja vojne službe za vrijeme sukoba, kada bi obavljanje vojne službe uključivalo kaznena djela ili radnje koje potpadaju pod razloge isključenja navedene u članku 21. (1) a) b) i c) ovoga Zakona,
- f) djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana za rod ili djecu.

(3) Djela progona ili nedostatak zaštite od takvih djela moraju biti povezana s rasom, vjerom, nacionalnošću, pripadnošću određenoj društvenoj skupini ili političkim mišljenjem.

Članak 21.

(Isključenje iz izbjegličkog statusa)

(1) Iznimno od članka 19. ovoga Zakona, izbjeglički status neće se odobriti strancu ako postoje opravdani razlozi zbog kojih se može smatrati:

- a) da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u činjenju zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti, utvrđenog odredbama međunarodnih akata;
- b) da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u činjenju teškog nepolitičkog kaznenog djela prije nego što je došao u BiH, uključujući i naročito okrutna djela, čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljem;
- c) da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u činjenju djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima UN-a ili
- d) opasnim za sigurnost BiH ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo i predstavlja opasnost za BiH.

(2) Izbjeglički status neće se odobriti strancu:

- (a) koji uživa pomoć i zaštitu nekog tijela ili agencije UN-a, izuzev UNHCR-a;
- (b) kojemu nadležna tijela BiH priznaju ista prava kao državljanima BiH.

Članak 22.

(Supsidijarna zaštita)

(1) Supsidijarna zaštita odobrava se strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje statusa izbjeglice iz članka 19. ovoga Zakona ako postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se povratkom u zemlju podrijetla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od teške povrede ljudskih prava i temeljnih sloboda.

(2) Teškom povredom u smislu stavka (1) ovoga članka smatra se smrtna kazna ili pogubljenje, mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, ozbiljna i individualna prijetnja životu ili fizičkom integritetu civila zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba.

Članak 23.

(Isključenje iz supsidijarne zaštite)

Iznimno od članka 22. ovoga Zakona, supsidijarna zaštita neće se odobriti strancu ako postoje opravdani razlozi zbog kojih se može smatrati:

- a) da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u činjenju zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti, utvrđenog odredbama međunarodnih akata;
- b) da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u činjenju teškog kaznenog djela;
- c) da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u činjenju djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima UN-a;
- d) opasnim za sigurnost BiH;
- e) da je počinio kazneno djelo prije ulaska u BiH, ako je u BiH propisana kazna zatvora za to djelo i ako je zemlju podrijetla napustio samo radi izbjegavanja kazne propisane u toj zemlji.

Članak 24.

(Počinitelji progona ili teške povrede)

Počinitelji progona ili teške povrede u smislu čl. 19. i 22. ovoga Zakona mogu biti:

- a) državna tijela;
- b) stranke ili organizacije koje nadziru državu ili važan dio državnog područja;
- c) nedržavni subjekti, ako se dokaže da država ili stranke, odnosno organizacije koje nadziru važan dio državnog područja, uključujući i međunarodne organizacije, nisu u mogućnosti ili ne žele pružiti zaštitu od progona ili teške povrede.

Članak 25.

(Subjekti zaštite)

(1) Zaštitu od progona ili teške povrede u smislu čl. 19. i 22. ovoga Zakona u zemlji podrijetla mogu pružiti:

- a) državna tijela;
- b) stranke ili organizacije, uključujući i međunarodne organizacije koje nadziru državu ili važan dio državnog područja.

(2) Pružanje zaštite iz stavka (1) ovoga članka je poduzimanje odgovarajućih mjera u cilju sprječavanja progona odnosno teške povrede, što podrazumjeva postojanje djelotvornog pravnog sustava za otkrivanje, procesuiranje i kažnjavanje djela koja čine progon ili tešku povredu i pristup tražitelja azila takvoj zaštiti. Pružanje zaštite treba biti učinkovito i trajnog karaktera.

Članak 26.

(Zaštita unutar države)

Zaštita unutar države je zaštita u dijelu zemlje podrijetla u odnosu na koji ne postoji osnovani strah od progona ili stvaran rizik od teške povrede. Pri razmatranju zahtjeva Ministarstvo će cijeniti opće okolnosti u tome dijelu zemlje podrijetla, je li dano područje dostupno tražitelju azila, s obzirom na osobne okolnosti tražitelja azila, može li se očekivati njegovo nastanjivanje u tome dijelu zemlje.

Članak 27.

(Načelo *sur place*)

Osnovani strah od progona ili stvarni rizik od teške povrede može se temeljiti i na:

- 1) događajima koji su uslijedili nakon što je tražitelj azila napustio zemlju podrijetla;
- 2) djelovanju tražitelja azila nakon što je napustio zemlju podrijetla, posebno ako se ustanovi da predstavljaju izražavanje i nastavak uvjerenja i orijentacije koje je imao u zemlji podrijetla.

Odjeljak B. Postupak po zahtjevu za azil

Članak 28.

(Temeljna načela)

(1) Ministarstvo će osigurati pojedinačno, objektivno i nepristrano provođenje postupka za priznavanje, ukidanje i prestanak izbjegličkog statusa i supsidijarne zaštite, kao i postupka produljenja supsidijarne zaštite.

(2) Postupke iz stavka (1) ovoga članka provode službene osobe s odgovarajućim znanjem iz područja azila.

Članak 29.

(Jamstva u postupku)

(1) Tijekom postupka tražitelju azila bit će omogućeno:

- a) da bude informiran o uvjetima i postupku dodjele izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, pravima i obvezama, posljedicama nepoštivanja obveza ili odbijanja suradnje s nadležnim tijelom;
- b) iznošenje svih okolnosti na kojima temelji svoj zahtjev za azil, pristup dokazima i predlaganje izvođenja pojedinih dokaza;
- c) vođenje postupka na jeziku koji razumije ili za koji se može osnovano pretpostaviti da ga razumije;
- d) pristup besplatnoj pravnoj pomoći;
- e) da postupak povodom zahtjeva za azil vodi i da prevoditelj ili tumač bude osoba istog spola, ako za to postoje opravdani razlozi, i
- f) komunikacija s UNHCR-om.

(2) Tražitelju azila može se uskratiti pristup dokazima ako bi to podrazumijevalo otkrivanje informacija koje bi mogle ugroziti sigurnost BiH, sigurnost izvora informacija i osoba na koje se informacije odnose ili ako bi bilo ugroženo razmatranje zahtjeva za azil.

(3) Ministarstvo će prioritetno postupati s tražiteljima azila kojima je ograničeno kretanje, a prioritetno i s posebnom pažnjom s maloljetnicima, maloljetnicima bez pratnje, samohranim roditeljima s maloljetnom djecom, osobama koje su mučene, silovane, izvrgnute drugim oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, trudnicima, starijim osobama, osobama s bolestima i duševnim smetnjama i invalidnim osobama.

Članak 30.

(Jedinstveni postupak po zahtjevu za azil)

Ministarstvo ispituje osnovanost zahtjeva za azil u jedinstvenom postupku tako što prvo ispituje uvjete za dodjelu izbjegličkog statusa, a ako nisu ispunjeni uvjeti za dodjelu izbjegličkog statusa, ispituje uvjete za dodjelu supsidijarne zaštite.

Članak 31.

(Iskazivanje namjere podnošenja zahtjeva za azil)

(1) Namjeru podnošenja zahtjeva za azil stranac može iskazati:

- a) Graničnoj policiji BiH, na graničnom prijelazu ili
- b) organizacijskim jedinicama Službe.

(2) Ako stranac iskaže namjeru podnošenja zahtjeva za azil na nekom od graničnih prijelaza, Granična policija BiH odmah obavještava mjesno nadležnu organizacijsku jedinicu Službe koja je obvezna preuzeti stranca.

(3) Granična policija BiH ili organizacijska jedinica Službe kojoj je stranac iskazao namjeru podnošenja zahtjeva za azil upoznaje stranca s postupkom traženja azila i njegovim pravima i obvezama.

Članak 32.

(Potvrda o iskazanoj namjeri)

(1) Strancu koji iskaže namjeru podnošenja zahtjeva za azil organizacijska jedinica Službe izdaje potvrdu o iskazanoj namjeri, kojom određuje smjer kretanja i rok koji je potreban za dolazak u Ministarstvo radi osobnog podnošenja zahtjeva za azil.

(2) Potvrda sadrži podatke o osobi koja je iskazala namjeru podnošenja zahtjeva za azil i članovima obitelji u pratnji. Potvrda se smatra pravom na ostanak u BiH za vrijeme njezina trajanja.

(3) Organizacijska jedinica Službe odmah po iskazivanju namjere Ministarstvu dostavlja primjerak potvrde o iskazanoj namjeri s preslikama osobnih i drugih isprava stranca koji je iskazao namjeru, mjerodavnih za postupak azila. Organizacijska jedinica Službe dužna je izvornik potvrde, s dokumentacijom prikupljenom tijekom postupka iskazivanja namjere, dostaviti Ministarstvu najkasnije u roku od tri dana od dana iskazivanja namjere.

(4) Rok valjanosti potvrde o iskazanoj namjeri podnošenja zahtjeva za azil ne može biti dulji od osam dana.

(5) Iznimno od stavka (4) ovoga članka, u slučaju velikoga broja istodobno iskazanih namjera podnošenja zahtjeva za azil, rok valjanosti potvrde o iskazanoj namjeri može biti 14 dana.

Članak 33.

(Postupak sa strancima koji se nalaze u imigracijskom centru, pritvoru, zatvoru ili ustanovi za smještaj žrtava trgovine ljudima)

(1) Stranac koji se nalazi u imigracijskom centru, pritvoru, zatvoru ili ustanovi za smještaj žrtava trgovine ljudima iskazuje namjeru podnošenja zahtjeva za azil putem mjesno nadležne organizacijske jedinice Službe, koja postupa na način propisan člankom 32. ovoga Zakona.

(2) U situacijama navedenim u stavku (1) ovoga članka, Ministarstvo provodi postupak zaprimanja zahtjeva za azil i registraciju stranca u ustanovi u kojoj se stranac nalazi, u roku određenom potvrdom o iskazanoj namjeri podnošenja zahtjeva za azil.

Članak 34.

(Smještaj u centar)

(1) Centar za prihvata i smještaj tražitelja azila, osnovan u sklopu Ministarstva, jest specijalizirana ustanova namijenjena za prihvata i smještaj tražitelja azila u BiH.

(2) Stranac koji je iskazao namjeru podnošenja zahtjeva za azil ima pravo na smještaj u centar iz stavka (1) ovoga članka. Iznimno, u izvandrednim okolnostima povećanog broja zahtjeva za azil, prihvata i smještaj tražitelja azila može se osigurati u privatnim kućama, stanovima, hotelima ili drugim prostorijama prilagođenim za tu namjenu.

(3) Ako je strancu koji je iskazao namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH potreban smještaj, organizacijska jedinica Službe o tome obavještava Ministarstvo, koje osigurava prihvata i smještaj. Organizacijska jedinica Službe kojoj je iskazana namjera prevest će podnositelja iskazane namjere do centra za prihvata i smještaj tražitelja azila, ako to ocijeni potrebnim.

(4) Osobama kojima je pružen smještaj Ministarstvo osigurava zaštitu njihova obiteljskog života, mogućnost komunikacije sa srodnicima, pravnim savjetnicima, predstavnicima UNHCR-a i nevladinim organizacijama.

(5) Ministarstvo će pokloniti posebnu pozornost sprječavanju nasilnog ponašanja u prostorima za prihvata i smještaj stranaca koji zatraže azil.

(6) Osobe koje rukovode radom i koje su zaposlene u centru odgovarajuće će se obučavati za rad u specifičnim i posebnim uvjetima rada sa strancima i ranjivim kategorijama iz članka 29. (3) ovoga Zakona.

Članak 35.

(Podnošenje zahtjeva za azil)

(1) Stranac je dužan podnijeti zahtjev za azil Ministarstvu u roku određenom potvrdom. Punoljetni stranac podnosi zahtjev za azil osobno, dok za maloljetnog stranca zahtjev podnosi zakonski zastupnik odnosno skrbnik. Zahtjev za azil može podnijeti osobno i maloljetnik stariji od 16 godina ako je u braku ili izvanbračnoj zajednici.

(2) Iznimno, ako stranac bez opravdanih razloga ne podnese zahtjev za azil u roku određenom potvrdom, smatrat će se da je odustao od iskazane namjere, o čemu će Ministarstvo obavijestiti Službu. U daljnjim postupcima na njega se primjenjuje zakon kojim se uređuje područje kretanja i boravka stranaca.

Članak 36.

(Registracija tražitelja azila)

(1) Nakon zaprimanja zahtjeva za azil stranac se registrira. Postupak registracije obuhvaća sljedeće radnje:

- a) popunu registracijskog obrazca;
- b) uzimanje otisaka deset prstiju i potpisa;
- c) fotografiranje i
- c) kopiranje osobnih i drugih isprava, mjerodavnih za vođenje postupka.

(2) Registracijski obrazac popunjava se za svakog punoljetnog tražitelja azila i maloljetnog tražitelja azila starijeg od 16 godina ako je u braku ili izvanbračnoj zajednici. Za maloljetnog tražitelja azila bez pratnje, starijeg od 14 godina, registracijski obrazac popunjava se uz suglasnost skrbnika.

(3) Od maloljetnog tražitelja azila bez pratnje, mlađeg od 14 godina, Ministarstvo uzima izjavu o razlozima napuštanja zemlje podrijetla, koja je prilagođena njegovoj dobi i psihičkoj zrelosti.

(4) Punoljetnim tražiteljima azila, kao i maloljetnim tražiteljima azila starijim od 14 godina, uzimaju se otisci prstiju. Svi tražitelji azila, bez obzira na dob, se fotografiraju.

(5) Postupku registracije, osim tražitelja azila i službene osobe Ministarstva, mogu biti nazočni:

- a) zakonski zastupnik odnosno skrbnik;
- b) punomoćnik;
- c) prevoditelj odnosno tumač, ako je potreban;
- d) predstavnik UNHCR-a.

Članak 37.

(Oduzimanje putnih isprava)

(1) Nakon obavljanja registracije Ministarstvo oduzima tražitelju azila putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice, uz izdavanje potvrde o oduzimanju putnih isprava.

(2) Oduzete putne isprave zadržavaju se u Ministarstvu i vraćaju tražitelju azila po konačnosti odluka iz članka 41. (1) a), e) i f) ovoga Zakona ili pravomoćnosti odluka iz članka 41. (1) b) i c) ovoga Zakona.

(3) Kada je povodom zahtjeva za azil donesena pravomoćna odluka iz članka 41. (1) d) ovoga Zakona, Ministarstvo predaje oduzetu putnu ispravu Službi.

Članak 38.

(Prijava boravišta, prebivališta i promjene adrese stanovanja)

- (1) Za stranca koji je iskazao namjeru podnijeti zahtjev za azil, a smješten je u centar za prihvata i smještaj tražitelja azila, službena osoba centra prijavljuje boravak nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/postaji u roku od tri dana od dana prihvata i smještaja osobe.
- (2) Stranac koji je iskazao namjeru podnijeti zahtjev za azil, a smješten je na privatnoj adresi, dužan je prijaviti boravak nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/postaji u roku od tri dana od dana iskazivanja namjere, a prije podnošenja zahtjeva za azil.
- (3) Izbjeglica je dužna prijaviti prebivalište nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/postaji u roku od osam dana od dana stjecanja statusa. U slučaju promjene adrese stanovanja, izbjeglica je dužna prijaviti tu promjenu organizacijskoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/postaji u roku od osam dana od dana promjene adrese stanovanja.
- (4) Tražitelji azila i stranci pod supsidijarnom zaštitom dužni su prijaviti promjenu adrese stanovanja nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/postaji u roku od tri dana od promjene adrese stanovanja.

Članak 39.

(Intervju)

- (1) Ministarstvo će nakon registracije obaviti sa svim punoljetnim tražiteljima azila pojedinačno jedan ili više intervjuja.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, intervju se može obaviti i s maloljetnikom starijim od 16 godina ako je u braku ili izvanbračnoj zajednici, kao i s maloljetnikom bez pratnje. Ministarstvo će, prilikom intervjuja s maloljetnikom, voditi računa o njegovoj dobi, razini intelektualnog razvoja i mogućnosti da shvati značaj postupka.
- (3) Osim tražitelja azila i službene osobe Ministarstva, intervjuu mogu biti nazočni:
  - a) zakonski zastupnik odnosno skrbnik;
  - b) punomoćnik;
  - c) prevoditelj odnosno tumač, ako je potreban;
  - d) predstavnik UNHCR-a.
- (4) Tražitelju azila omogućit će se da iznese sve činjenice i okolnosti bitne za donošenje odluke povodom zahtjeva za azil.

(5) Službena osoba Ministarstva upozorit će tražitelja azila da je dužan govoriti istinu, iznijeti sve okolnosti i činjenice na kojima temelji zahtjev i priložiti sve raspoložive dokaze.

(6) Tražitelj azila i njegov punomoćnik imaju pristup zapisniku s obavljenog intervjua.

Članak 40.

(Procjena činjenica i okolnosti)

(1) Pri donošenju odluke povodom zahtjeva za azil uzimaju se u obzir:

a) činjenice koje se odnose na zemlju podrijetla u vrijeme donošenja odluke povodom zahtjeva, uključujući zakone i propise te zemlje, kao i način na koji se oni primjenjuju;

b) mjerodavne izjave i dokazi koje iznese tražitelj azila, uključujući i informaciju o tome je li tražitelj bio ili može biti izložen progonu ili teškoj povredi;

c) položaj i osobne okolnosti tražitelja azila, uključujući spol i dob, kako bi se na temelju osobnih okolnosti tražitelja azila procijenilo predstavljaju li postupci i djela kojima je bio ili bi mogao biti izložen progon ili tešku povredu;

d) može li tražitelj azila dobiti učinkovitu zaštitu u drugom dijelu zemlje podrijetla u kojem ne bi imao osnovani strah od progona niti bi bio izložen stvarnom riziku trpljenja teške povrede;

e) može li tražitelj azila dobiti zaštitu zemlje u kojoj bi mogao dokazati državljanstvo;

f) druge činjenice koje mogu biti bitne za donošenje odluke.

(2) Ministarstvo će pri utvrđivanju činjenica i okolnosti iz stavka (1) ovoga članka uzeti u obzir:

a) podatke i izjavu iz zahtjeva i registracijskog obrazca;

b) iskaz tražitelja azila dan na intervjuu;

c) dokaze i dokumentaciju koju je podnio tražitelj azila;

d) dokaze dobivene od drugih nadležnih tijela;

e) opće i specifične informacije o zemlji podrijetla, dobivene iz različitih i pouzdanih izvora.

(3) Odluka Ministarstva neće ovisiti o podnošenju materijalnih dokaza od tražitelja azila ako je tijekom postupka tražitelj azila podnio dokaze kojima raspolaže i dao prihvatljivo obrazloženje za nedostatak drugih dokaza, ako su njegove izjave dosljedne i prihvatljive i nisu u suprotnosti s dostupnim općim i posebnim informacijama o zemlji podrijetla bitnim za njegov slučaj i ako je utvrđena opća vjerodostojnost zahtjeva.

Članak 41.

(Odluke povodom zahtjeva za azil)

(1) Povodom zahtjeva za azil Ministarstvo donosi odluku kojom se tražitelju azila:

- a) usvaja zahtjev i priznaje status izbjeglice;
- b) usvaja zahtjev i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) odbija zahtjev i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH;
- d) odbija zahtjev i utvrđuje da ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih načelom zabrane vraćanja iz članka 6. (2) ovoga Zakona;
- e) obustavlja postupak povodom zahtjeva za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH ili
- f) odbacuje zahtjev za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH.

(2) Ministarstvo donosi odluke iz stavka (1) a), b), c) i d) ovoga članka u obliku rješenja, a odluke iz stavka (1) e) i f) ovoga članka u obliku zaključka.

Članak 42.

(Rokovi za donošenje odluke)

(1) Ministarstvo će donijeti odluku povodom zahtjeva za azil u redovnom postupku, u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, Ministarstvo će donijeti odluku povodom zahtjeva za azil u roku od 18 mjeseci ako:

- a) je utvrđivanje činjenica na kojima se temelji zahtjev za azil otežano;
- b) veliki broj stranaca podnese zahtjev za azil u određenom razdoblju;
- c) se kašnjenje može pripisati propustima tražitelja azila u smislu ispunjavanja obveza iz članka 40. (3) ovoga Zakona, kao i iz drugih objektivnih razloga.

(3) Ministarstvo će donijeti odluku povodom zahtjeva za azil u roku od 30 dana ako postoje osnove za odbijanje zahtjeva u ubrzanom postupku iz članka 45. ovoga Zakona.

(4) Ako zahtjev za azil ne bude riješen u roku iz stavka (1) ovoga članka, Ministarstvo obavještava o tome tražitelja azila.

Članak 43.

(Priznavanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite)

(1) Ministarstvo priznaje tražitelju azila status izbjeglice kada u postupku povodom zahtjeva za azil utvrdi da tražitelj azila ispunjava uvjete iz članka 19. ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo priznaje tražitelju azila status supsidijarne zaštite kada u postupku povodom zahtjeva za azil utvrdi da tražitelj azila ne ispunjava uvjete iz članka 19., ali ispunjava uvjete iz članka 22. ovoga Zakona. Supsidijarna zaštita u BiH odobrava se na rok od godinu dana, može se produljiti na zahtjev stranca dok traju uvjeti zbog kojih je supsidijarna zaštita priznata. Supsidijarna zaštita se produljuje na dvije godine.

(3) Stranac kojemu je priznata supsidijarna zaštita podnosi zahtjev za njeno produljenje Ministarstvu najkasnije 60 dana prije isteka predhodnog odobrenja. U postupku povodom zahtjeva za produljenje supsidijarne zaštite Ministarstvo može saslušati stranca kojem je priznata supsidijarna zaštita. Supsidijarna zaštita prestaje važiti istekom roka na koji je odobrena ako stranac ne podnese zahtjev za njeno produljenje.

(4) Povodom zahtjeva za produljenje supsidijarne zaštite Ministarstvo može donijeti rješenje kojim produljuje supsidijarnu zaštitu ili odbija zahtjev.

(5) Rješenje Ministarstva o produljenju supsidijarne zaštite je konačno i izvršno. Stranac kojem je produljena supsidijarna zaštita ostvaruje prava iz članka 78. ovoga Zakona donešenjem rješenja o produljenju.

(6) Rješenje Ministarstva o odbijanju zahtjeva za produljenje supsidijarne zaštite je konačno. Protiv tog rješenja stranac može podnijeti tužbu Sudu BiH u roku od 15 dana od dana primitka odluke. Tužba odgađa izvršenje rješenja.

Članak 44.

(Odbijanje zahtjeva za azil u redovitom postupku)

(1) Ministarstvo odbija zahtjev za azil kada u postupku povodom zahtjeva za azil utvrdi da tražitelj azila ne ispunjava uvjete iz čl. 19. i 22. ovoga Zakona, postupajući u rokovima iz članka 42. (1) i (2) ovoga Zakona.

(2) Pri donošenju odluke povodom zahtjeva za azil u redovnom postupku Ministarstvo može temeljiti odluku na razlozima navedenim u članku 45. (1) ovoga Zakona.

Članak 45.

(Odbijanje zahtjeva za azil u ubrzanom postupku)

(1) Ministarstvo odbija zahtjev za azil u ubrzanom postupku u roku iz članka 42. (3) ako:

a) je tražitelj azila iznio informacije koje nisu bitne ili su minimalno bitne za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite;

- b) je tražitelj azila doveo u zabludu Ministarstvo podnošenjem netočnih informacija ili nevjerodostojnih isprava ili je prešutio važne informacije ili uništio, otuđio odnosno prikrrio isprave za utvrđivanje svoga identiteta i/ili državljanstva;
- c) je tražitelj azila dao očigledno nedosljedne i kontradiktorne, nemoguće ili malo vjerovatne izjave koje su u suprotnosti s informacijama o zemlji podrijetla;
- d) je tražitelj azila podnio zahtjev za azil kako bi odgodio ili onemogućio izvršenje odluke o protjerivanju ili izručenju;
- e) je tražitelj azila nezakonito ušao na teritorij BiH ili produljio svoj boravak na teritoriju BiH, a nije se bez odgode prijavio nadležnim tijelima i podnio zahtjev za azil;
- f) se tražitelj azila može iz osnovanih razloga smatrati opasnim za sigurnost BiH ili javni red ili ako je bio prisilno protjeran zbog sigurnosti BiH ili javnog reda;
- g) tražitelj azila dolazi iz sigurne zemlje podrijetla, a nije dokazao da ta zemlja za njega nije sigurna.

(2) Ubrzani postupak ne može se primijenjivati u slučaju maloljetnika bez pratnje. Iznimno, na maloljetnika bez pratnje može se primijeniti stavak (1) toč. f) i g) ovoga članka ako maloljetnik ima punomoćnika.

(3) Tražitelju azila će se, i pored postojanja okolnosti iz stavka (1) ovoga članka, omogućiti da dokaže da ispunjava uvjete iz čl. 19. i 22. ovoga Zakona.

Članak 46.

(Zabrana vraćanja u slučaju odbijanja zahtjeva i ukidanja statusa)

(1) Ministarstvo dostavlja preporuku Službi o zabrani vraćanja stranca iz razloga propisanih člankom 6. (2) ovoga Zakona kada odluke iz čl. 41. (1) d) i 54. (2) ovoga Zakona postanu pravomoćne.

(2) Strancu iz stavka (1) ovoga članka Služba izdaje potvrdu o ostanku u BiH na razdoblje do godinu dana, uz mogućnost produljenja. Potvrda o ostanku produljuje se na zahtjev stranca, uz preporuku Ministarstva. Stranac dostavlja zahtjev za produljenje Službi najkasnije u roku od dva mjeseca prije isteka razdoblja za koje mu je odobren ostanak u BiH.

(3) Ministarstvo, na zahtjev Službe, dostavlja preporuku o produljenju potvrde o ostanku stranca sve dok postoje razlozi zbog kojih su donesene odluke iz čl. 41. (1) d) i 54. (2) ovoga Zakona.

(4) Kada utvrdi da su prestali razlozi zbog kojih su donesene odluke iz čl. 41. (1) d) i 54. (2) ovoga Zakona, Ministarstvo donosi rješenje kojim utvrđuje prestanak razloga za zabranu vraćanja i strancu određuje rok za dobrovoljno napuštanje teritorija BiH.

(5) Rješenje iz stavka (4) ovoga članka je konačno. Protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od osam dana od dana primitka rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH donosi odluku povodom tužbe u roku od 30 dana od dana zaprimanja tužbe.

Članak 47.

(Obustava postupka)

Osim slučajeva predviđenih Zakonom o upravnom postupku, postupak povodom zahtjeva za azil obustavlja se zaključkom ako:

- a) se u postupku utvrdi da je tražitelj azila državljanin BiH;
- b) tijekom postupka tražitelj azila ne surađuje s Ministarstvom;
- c) tijekom postupka tražitelj azila napusti teritorij BiH;
- d) se tražitelj azila ne odazove pozivu za saslušanje, a svoju odsutnost ne opravda;
- e) tražitelj azila ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi, a nije obavjestio nadležno tijelo o promjeni adrese u roku propisanom člankom 38. (4) ovoga Zakona.

Članak 48.

(Odbacivanje zahtjeva za azil)

Ministarstvo će odbaciti zahtjev za azil zaključkom:

- a) ako je raniji zahtjev za azil u BiH bio odbijen, a tražitelj azila nije priložio dokaze o tome da su se okolnosti na kojima je utemeljen prethodni zahtjev bitno promjenile;
- b) ako tražitelj azila dolazi iz sigurne treće zemlje, a nije dokazao da ta zemlja za njega nije sigurna;
- c) ako je druga zemlja priznala zaštitu tražitelju azila i u mogućnosti je vratiti se u tu zemlju te koristi zaštitu u skladu s člankom 50. ovoga Zakona.

Članak 49.

(Sigurna zemlja podrijetla i sigurna treća zemlja)

(1) Sigurna zemlja podrijetla je zemlja u kojoj je tražitelj azila boravio kao državljanin te zemlje ili u kojoj je kao osoba bez državljanstva imao posljednje uobičajeno mjesto boravka ako je u njoj siguran od progona u smislu članka 20. ovoga Zakona i teške povrede u smislu članka 22. ovoga Zakona. Pri ocjenjivanju može li se jedna zemlja smatrati sigurnom zemljom podrijetla treba uzeti u obzir zakonodavstvo zemlje, način na koji se primjenjuje, poštivanje prava i sloboda iz Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, poštivanje načela zabranje vraćanja i postojanje sustava djelotvornih pravnih lijekova protiv povrede tih prava i sloboda.

(2) Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je tražitelj azila boravio prije dolaska u BiH pod uvjetima da u njoj nema progona u smislu članka 20. ovoga Zakona i teške povrede u smislu članka 22. ovoga Zakona, da se u njoj poštuje načelo zabrane vraćanja, da se u tu zemlju može legalno vratiti i da mu je omogućen pristup postupku azila koji će biti razmatran u skladu s valjanim propisima.

(3) Odluku o tome koje se zemlje smatraju sigurnim zemljama podrijetla i sigurnim trećim zemljama donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva, uz pribavljeno mišljenje Ministarstva vanjskih poslova BiH (u daljnjem tekstu: MVPBiH) i Ministarstva pravde BiH. Ocjena o tome je li neka zemlja sigurna zemlja podrijetla ili sigurna treća zemlja temelji se na informacijama dobivenim iz različitih i pouzdanih izvora.

(4) Ministarstvo prati stanje u sigurnim zemljama podrijetla i sigurnim trećim zemljama i predlaže revidiranje odluke o sigurnim zemljama podrijetla i sigurnim trećim zemljama.

Članak 50.

(Prva zemlja azila)

Prvom zemljom azila smatra se država u kojoj:

- a) je tražitelju azila priznat status izbjeglice i još uvijek može koristiti tu zaštitu ili
- b) tražitelj azila uživa drugu vrstu zaštite koja uključuje zaštitu od prisilnog udaljenja ili vraćanja i još uvijek može koristiti tu zaštitu.

Članak 51.

(Pravni lijek)

(1) Rješenje iz članka 41. (1) a) ovoga Zakona kojim je odobren izbjeglički status je konačno. Protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana primitka rješenja. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH donosi odluku povodom tužbe u roku od 45 dana od dana zaprimanja tužbe.

(2) Rješenje iz članka 41. (1) b) ovoga Zakona kojim je odobrena supsidijarna zaštita je konačno. Protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana primitka rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH donosi odluku povodom tužbe u roku od 45 dana od dana zaprimanja tužbe.

(3) Rješenje kojim je zahtjev za azil odbijen u skladu s člankom 41. (1) c) a u vezi s člankom 44. ovoga Zakona je konačno. Protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana primitka rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH donosi odluku povodom tužbe u roku od 45 dana od dana zaprimanja tužbe.

(4) Rješenje kojim je zahtjev za azil odbijen u skladu s člankom 41. (1) c) a u vezi s člankom 45. ovoga Zakona je konačno. Protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od osam dana od dana primitka rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH donosi odluku povodom tužbe u roku od 30 dana od dana zaprimanja tužbe.

(5) Rješenje kojim je odbijen zahtjev za azil u skladu s člankom 41. (1) d) ovoga Zakona je konačno. Protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana primitka rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH donosi odluku povodom tužbe u roku od 45 dana od dana zaprimanja tužbe.

(6) Zaključak kojim je obustavljen postupak povodom zahtjeva za azil u skladu s člankom 41. (1) e) ovoga Zakona je konačan. Protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od osam dana od

dana dostave zaključka. Tužba ne odgađa izvršenje zaključka. Sud BiH donosi odluku povodom tužbe u roku od 30 dana od dana zaprimanja tužbe.

(7) Zaključak kojim je odbačen zahtjev za azil u skladu s člankom 41. (1) f) ovoga Zakona je konačan. Protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od osam dana od dana dostave zaključka. Tužba ne odgađa izvršenje zaključka. Sud BiH donosi odluku povodom tužbe u roku od 30 dana od dana zaprimanja tužbe.

Odjeljak C. Prestanak i ukidanje azila

Članak 52.

(Prestanak izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

(1) Ministarstvo donosi odluku o prestanku izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite u BiH u sljedećim slučajevima:

- a) ako izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom dobrovoljno ponovno uživa zaštitu zemlje čiji je državljanin;
- b) ako je izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom, nakon što je izgubio državljanstvo neke druge zemlje, dobrovoljno ponovno stekao državljanstvo te zemlje;
- c) ako je izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom stekao novo državljanstvo i uživa zaštitu zemlje čije je državljanstvo stekao;
- d) ako se izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom dobrovoljno vratio radi nastanjenja u zemlju koju je napustio i izvan koje je živio iz straha od progona ili teške povrede;
- e) ako izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom uslijed prestanka okolnosti na temelju kojih mu je priznat status ne može i dalje odbijati uživanje zaštite zemlje čiji je državljanin ili u kojoj je imao uobičajeno mjesto boravka;
- f) kada su okolnosti koje su dovele do priznavanja statusa prestale postojati ili su se promijenile u tolikoj mjeri da zaštita više nije potrebna;
- g) ako je izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom stekao državljanstvo BiH;
- h) ako se izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom izričito odrekao statusa;
- i) ako izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom boravi izvan BiH dulje od šest mjeseci u kontinuitetu, a o tome nije obavijestio Ministarstvo i
- j) smrću stranca.

(2) Prilikom ocjenjivanja uvjeta iz stavka (1) toč. d), e) i f) ovoga članka, Ministarstvo će razmotriti je li promjena okolnosti na temelju kojih je dodijeljena zaštita značajna i trajnog karaktera.

Članak 53.

(Ukidanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

Ministarstvo donosi odluku o ukidanju izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite u BiH u slučajevima kada se ustanovi:

- a) postojanje nekog od razloga za isključenje iz čl. 21. i 23. ovoga Zakona,
- b) da je pogrešno iznošenje ili izostavljanje činjenica, uključujući i korištenje krivotvorenih isprava, dovelo do priznavanja statusa.

Članak 54.

(Postupak prestanka ili ukidanja izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

- (1) Ministarstvo donosi rješenje o prestanku ili ukidanju izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke.
- (2) Ako je rješenje iz stavka (1) ovoga članka doneseno na temelju članka 53. (1) a), a u postupku se utvrdi da stranac ne može biti vraćen iz razloga propisanih člankom 6. (2) ovoga Zakona, Ministarstvo po pravomoćnosti rješenja Službi dostavlja preporuku o zabrani vaćanja stranca.
- (3) Rješenje iz stavka (1) ovoga članka je konačno. Protiv njega se može pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana primitka rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH donosi odluku povodom tužbe u roku od 45 dana od dana zaprimanja tužbe.
- (4) Stranac ne može biti prisilno udaljen iz BiH prije pravomoćnosti odluke iz stavka (1) ovoga članka.
- (5) U postupku prestanka ili ukidanja statusa izbjeglici ili strancu pod supsidijarnom zaštitom bit će omogućeno da se pismenim ili usmenim putem izjasni o razlozima zbog kojih mu status ne bi trebao prestati, odnosno biti ukinut. Prilikom donošenja odluke o prestanku ili ukidanju statusa izbjeglice ili supsidijarne zaštite, Ministarstvo uzima u obzir opće i specifične informacije o zemlji podrijetla dobivene iz različitih i pouzdanih izvora.
- (6) Iznimno od stavka (4) ovoga članka, ako postoje razlozi iz članka 52. (1) g), h) i) i j) ovoga Zakona, Ministarstvo može donijeti odluku o ukidanju ili prestanku statusa bez izjašnjenja izbjeglice ili osobe pod supsidijarnom zaštitom.
- (7) U postupku prestanka ili ukidanja izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pristup besplatnoj pravnoj pomoći.

Članak 55.

(Dostava odluka)

(1) Odluke iz čl. 41., 43. (5) i (6) i 54. (1) ovoga Zakona dostavljaju se punomoćniku. Ako stranac nema punomoćnika, odluke se dostavljaju strancu osobno.

(2) Strancu koji nema punomoćnika i ne boravi na prijavljenoj adresi a nije obavjestio nadležno tijelo o promjeni adrese stanovanja, odluke se dostavljaju putem oglasne ploče Ministarstva.

(3) Ministarstvo po konačnosti odluke iz čl. 41. (1) a) i 43. (5) i pravomoćnosti odluka iz čl. 41. (1) b) i 43. (6) i 54. (1) ovoga Zakona obavještava Ministarstvo za ljudska prava i izjeglise o donesenim odlukama.

(4) Ministarstvo po konačnosti odluka iz čl. 41. (1) a), e) i f) i 43. (5) i pravomoćnosti odluka iz članka 41. (1) b), c) i d) i 41. (6) ovoga Zakona obavještava Službu o donesenim odlukama.

(5) Ministarstvo po pravomoćnosti odluka iz čl. 41. (1) d) i 54. (2) dostavlja Službi preporuku o zabrani vraćanja stranca iz razloga propisanih člankom 6. (2) ovoga Zakona.

Članak 56.

(Primjena zakona kojim se uređuje područje kretanja i boravka stranaca)

U slučaju kada je Ministarstvo donijelo konačnu odluku iz članka 41. (1) e) i f) ili pravomoćnu odluku iz čl. 41. (1) c), 43. (6) i 54. (1), na stranca se primjenjuje zakon kojim se uređuje područje kretanja i boravka stranaca, ako ne napusti teritorij BiH u roku određenom odlukom.

POGLAVLJE III. PRIVREMENA ZAŠTITA

Članak 57.

(Privremena zaštita)

(1) U slučaju masovnog priljeva stranaca kojima je potrebna zaštita, Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva, donosi odluku kojom se osigurava privremena zaštita tih osoba. Ministarstvo pri sastavljanju prijedloga odluke kojom se osigurava privremena zaštita obavlja konzultacije s UNHCR-om i ostalim mjerodavnim međunarodnim organizacijama u BiH.

(2) Odlukom iz stavka (1) ovoga članka Vijeće ministara BiH odredit će institucije koje će biti nadležne za osiguranje strancima pod privremenom zaštitom u BiH pristup pravima iz članka 62. (1) ovoga Zakona.

(3) Uzimajući u obzir ekonomske i druge mogućnosti BiH te razloge očuvanja javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH, Vijeće ministara BiH određuje broj osoba kojima će biti pružena privremena zaštita te razloge zbog kojih se taj broj može povećati do izmjene odluke.

Članak 58.

(Odobranje privremene zaštite)

Privremena zaštita odobrava se:

- (a) strancima koji masovno dolaze u BiH a koji su napustili svoju zemlju podrijetla i ne mogu se u nju vratiti zbog oružanog sukoba ili sustavnog i općeg povređivanja ljudskih prava;
- (b) strancima koji su u vrijeme nastanka okolnosti iz točke a) ovoga članka boravili u BiH, a vraćanje u zemlju podrijetla privremeno im je onemogućeno zbog nastanka tih okolnosti.

Članak 59.

(Nadležnost za odobranje i vrijeme trajanja privremene zaštite)

- (1) Na temelju odluke Vijeća ministara BiH iz članka 57. ovoga Zakona, Ministarstvo odobrava privremenu zaštitu na razdoblje od godinu dana uz mogućnost njegova automatskog produljenja dva puta na razdoblje od šest mjeseci.
- (2) Nakon isteka razdoblja iz stavka (1) ovoga članka Vijeće ministara BiH odlukom može produljiti privremenu zaštitu još godinu dana, ako i dalje postoje razlozi zbog kojih je odobrena privremena zaštita.

Članak 60.

(Razlozi neodobranja privremene zaštite)

Privremena zaštita neće se odobriti strancu ako:

- a) postoje razlozi za isključenje iz članka 21. ovoga Zakona;
- b) ima izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite ili je stranac s odobrenim privremenim ili stalnim boravkom u BiH;
- c) u trećoj zemlji uživa zaštitu, ima državljanstvo ili reguliran boravak.

Članak 61.

(Prestanak privremene zaštite)

- (1) Strancu prestaje privremena zaštita protekom razdoblja za koje je odobrena.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, Vijeće ministara BiH tijekom razdoblja za koje je odobrena privremena zaštita može donijeti odluku o prestanku privremene zaštite ako su prestale postojati okolnosti na temelju kojih je odobrena.
- (3) Prestanak privremene zaštite ne utječe na pravo stranca da podnese zahtjev za azil.

Članak 62.

(Prava i obveze stranaca pod privremenom zaštitom)

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom u BiH ima pravo na:
  - a) boravak;
  - b) osnovne uvjete za život i smještaj,
  - c) identifikacijsku ispravu;
  - d) primarnu zdravstvenu zaštitu;
  - e) osnovno i srednje obrazovanje;
  - f) besplatnu pravnu pomoć;
  - g) pristup tržištu rada;
  - h) spajanje s obitelji;
  - i) skrbnika, ako je stranac pod privremenom zaštitom maloljetnik bez pratnje ili poslovno nesposobna osoba.
- (2) Obveze propisane člankom 79. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju na strance kojima je odobrena privremena zaštita.

Članak 63.

(Spajanje stranca pod privremenom zaštitom s obitelji)

- (1) Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na spajanje s članovima obitelji iz članka 2. (1) k) ovoga Zakona koji se nalaze izvan teritorija BiH.
- (2) Članovima obitelji koji ostvaruju pravo na spajanje sa strancem pod privremenom zaštitom odobrit će se status privremene zaštite pod uvjetom da je obiteljski odnos postojao u zemlji podrijetla i ne potpadaju pod klauzule isključenja iz članka 21. ovoga Zakona.
- (3) Dijete stranca pod privremenom zaštitom rođeno na području BiH slijedi pravni položaj zakonskog zastupnika.

Članak 64.

(Korištenje prava privremene zaštite)

(1) Stranac pod privremenom zaštitom može podnijeti zahtjev za azil. Tijekom postupka povodom zahtjeva za azil stranac koristi prava iz privremene zaštite.

(2) Ako nakon provođenja postupka povodom zahtjeva za azil nije priznat izbjeglički status niti status supsidijarne zaštite, strancu koji ispunjava uvjete za privremenu zaštitu ili je već pod privremenom zaštitom omogućit će se privremena zaštita tijekom ostatka vremena dok traje zaštita.

Članak 65.

(Podzakonski propis o tehničkim pitanjima privremene zaštite)

Ministarstvo će, po potrebi, podzakonskim propisima detaljnije propisati pitanja uređena ovim poglavljem nakon pribavljanja mišljenja Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH.

POGLAVLJE IV. OGRANIČENJE KRETANJA

Članak 66.

(Razlozi i način ograničenja kretanja)

(1) Tražitelju azila može se privremeno ograničiti kretanje:

- a) zabranom kretanja izvan imigracijskog centra, koji se osniva sukladno zakonu kojim se uređuje područje kretanja i boravka stranaca;
- b) zabranom kretanja izvan određenog mjesta.

(2) Tražitelju azila ograničit će se kretanje zabranom kretanja izvan imigracijskog centra ako mu je izrečena mjera protjerivanja i predstavlja opasnost za sigurnost BiH.

(3) Tražitelju azila može se ograničiti kretanje zabranom kretanja izvan imigracijskog centra ili određenog mjesta ako je:

- (a) izrečena mjera protjerivanja i nije utvrđen identitet tražitelja azila;
- (b) izrečena mjera protjerivanja a postoje osnove sumnje da se radi o zahtjevu iz članka 45. (1) ovoga Zakona;
- (c) izrečena mjera protjerivanja.

(4) Tražitelju azila može se ograničiti kretanje zabranom kretanja izvan određenog mjesta ako:

- a) nije utvrđen identitet tražitelja azila;
- b) postoje osnove sumnje da se radi o zahtjevu iz članka 45. (1) ovoga Zakona.

(5) Ministarstvo će donijeti odluku o ograničenju kretanja cjeneći okolnosti svakog pojedinačnog slučaja i vodeći računa o nužnosti i razmjernosti izrečene mjere i razloga za ograničenje.

(6) Ako je tražitelju azila privremeno ograničeno kretanje, Ministarstvo obavještava Službu. Tražitelj azila kojem je ograničeno kretanje zabranom kretanja izvan određenog mjesta obvezan je, za vrijeme trajanja izrečene mjere, javljati se nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/postaji na način koji odredi Ministarstvo.

(7) Maloljetnom tražitelju azila ograničava se kretanje zabranom kretanja izvan imigracijskog centra samo u krajnjem slučaju i nakon što Ministarstvo utvrdi da se ne mogu primijeniti druge mjere. Takvo ograničenje traje što je moguće kraće i Ministarstvo će u najkraćem roku na odgovarajući način smjestiti maloljetnika.

Članak 67.

(Rješenje o privremenom ograničenju kretanja i pravni lijek)

(1) Ministarstvo donosi rješenje o privremenom ograničenju kretanja tražitelja azila u kojem se navode razlozi, način i vrijeme u kojem traju izrečene mjere ograničenja kretanja.

(2) Kretanje tražitelja azila može se privremeno ograničiti na razdoblje do 90 dana. Ako još uvijek traju okolnosti zbog kojih je izrečena mjera ograničenja, mjera ograničenja kretanja može se produljivati na razdoblje do 90 dana. Tražitelju azila može biti privremeno ograničeno kretanje ukupno 180 dana.

(3) Rješenje o privremenom ograničenju kretanja izvršava se uručenjem rješenja tražitelju azila.

(4) Protiv rješenja o privremenom ograničenju kretanja tražitelj azila može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH. Tužba se podnosi u roku od osam dana od dana primitka rješenja. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Sud BiH dužan je ove predmete smatrati hitnim i odluku povodom tužbe donijeti u roku od osam dana od dana zaprimanja tužbe. Kada je tražitelju azila ograničeno kretanje u imigracijskom centru, Sud BiH saslušat će tražitelja azila u upravnom sporu.

(6) Ako je strancu prije iskazivanja namjere podnošenja zahtjeva za azil određen nadzor u skladu s propisima o kretanju i boravku stranaca, iskazivanje namjere ne utječe na izvršenje i tijek nadzora.

Članak 68.

(Prikupljanje dokaza u postupku ograničenja kretanja)

- (1) Iz sigurnosnih razloga, Ministarstvo donosi odluku o privremenom ograničenju kretanja tražitelja azila na temelju dokaza dostavljenih od nadležnog tijela iz članka 18. (2) ovoga Zakona.
- (2) Ministarstvo utvrđuje postojanje razloga za privremeno ograničenje kretanja tražitelja azila iz razloga propisanih člankom 66. (3) i (4) ovoga Zakona.

POGLAVLJE V. IDENTIFIKACIJSKE ISPRAVE

Članak 69.

(Karton tražitelja azila)

- (1) Ministarstvo će tražitelju azila i osobama u pratnji obuhvaćenim zahtjevom za azil izdati karton tražitelja azila najkasnije u roku od tri dana od provođenja postupaka iz čl. 35. i 36. ovoga Zakona.
- (2) Kartonom tražitelja azila ne potvrđuje se nužno identitet tražitelja azila.
- (3) Tražitelj azila kartonom dokazuje pravo boravka na teritoriju BiH dok se o njegovom zahtjevu ne donese konačna odluka iz članka 41. (1) a) e) i f) ili pravomoćna odluka iz članka 41. (1) b) c) i d) ovoga Zakona te ostvaruje prava propisana člankom 76. ovoga Zakona.
- (4) Karton tražitelja azila izdaje se na rok do tri mjeseca uz mogućnost produljenja. Ako tražitelj azila nije smješten u centar za prihvata i smještaj tražitelja azila, rok valjanosti kartona produljuje organizacijska jedinica Službe, uz predhodno pribavljenu suglasnost Ministarstva. Tražitelj azila podnosi zahtjev za produljenje kartona Službi najkasnije 15 dana prije isteka prethodnog roka valjanosti.
- (5) Ako je tražitelju azila ograničeno kretanje u skladu s člankom 67. ovoga Zakona, činjenica ograničenja kretanja evidentira se na kartonu tražitelja azila.
- (6) Karton tražitelja azila ne može se koristiti za prelazak državne granice.
- (7) Ako se tražitelj azila nalazi u imigracijskom centru, pritvoru, zatvoru ili centru za prihvat žrtava trgovine ljudima, Ministarstvo ne izdaje karton tražitelju azila.

Članak 70.

(Popunjenost i gubitak kartona tražitelja azila)

(1) U slučaju popunjenosti rubrika predviđenih za produljenje kartona, Ministarstvo izdaje novi karton tražitelju azila.

(2) U slučaju gubitka kartona, tražitelj azila dužan je, najkasnije u roku od tri dana od saznanja za navedenu činjenicu, prijaviti gubitak organizacijskoj jedinici Službe na čijem teritoriju ima prijavljen boravak ili najbližoj policijskoj upravi/postaji na čijem je teritoriju uočen gubitak kartona. Organizacijska jedinica Službe ili policijska uprava/postaja izdaje tražitelju azila potvrdu o gubitku kartona, koju tražitelj azila dostavlja Ministarstvu sa zahtjevom za izdavanje novog kartona.

Članak 71.

(Izbjeglički karton i karton o supsidijarnoj zaštiti)

(1) Ministarstvo izdaje izbjeglički karton osobama kojima je priznat izbjeglički status konačnom odlukom iz članka 41. (1) a) ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo izdaje karton o supsidijarnoj zaštiti osobama kojima je priznat status supsidijarne zaštite pravomoćnom odlukom iz članka 41. (1) b) ili konačnom odlukom iz članka 43. (5) ovoga Zakona.

Članak 72.

(Određivanje i poništenje jedinstvenog matičnog broja)

(1) Sukladno Zakonu o jedinstvenom matičnom broju ("Službeni glasnik BiH", br. 32/01, 63/08, 103/11 i 87/13), Ministarstvo civilnih poslova BiH određuje i dodjeljuje jedinstveni matični broj (u daljnjem tekstu: JMB) izbjeglici. Ministarstvo u roku od 30 dana od donošenja odluke o priznavanju izbjegličkog statusa podnosi zahtjev za određivanje i dodjelu JMB-a izbjeglici Ministarstvu civilnih poslova BiH.

(2) Postupajući povodom zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka, Ministarstvo civilnih poslova BiH određuje i dodjeljuje JMB izbjeglici u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, o čemu obavještava Ministarstvo. Ministarstvo obavještava izbjeglicu o određenom i dodijeljenom JMB-u.

(3) Po pravomoćnosti odluke o prestanku ili ukidanju izbjegličkog statusa iz članka 54. (1) ovoga Zakona, Ministarstvo podnosi zahtjev za poništenje određenog i dodijeljenog JMB-a izbjeglici Ministarstvu civilnih poslova BiH.

Član 73.

(Izdavanje izbjegličkog kartona i kartona o supsidijarnoj zaštiti)

(1) Rješenje iz članka 41. (1) a) i b) izvršava se izdavanjem izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti.

(2) Zahtjev za izdavanje izbjegličkog kartona i kartona o supsidijarnoj zaštiti Ministarstvu podnosi stranac osobno odnosno skrbnik, punomoćnik ili zakonski zastupnik stranca kojemu treba izdati karton. Uz zahtjev se prilaže prijava prebivališta izbjeglice ili mjesta boravka stranca pod supsidijarnom zaštitom, u skladu s člankom 38. ovoga Zakona.

(3) Priznatom izbjeglici izdaje se izbjeglički karton. Rok valjanosti izbjegličkog kartona je tri godine.

(4) Strancima pod supsidijarnom zaštitom izdaje se karton o supsidijarnoj zaštiti na rok za koji je odobrena supsidijarna zaštita.

(5) U postupku ostvarivanja prava propisanih ovim Zakonom izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom dokazuju svoj status izbjegličkim kartonom odnosno kartonom o supsidijarnoj zaštiti.

(6) Izbjeglički karton i karton o supsidijarnoj zaštiti ne mogu se koristiti za prelazak državne granice.

Članak 74.

(Zamjena izbjegličkog kartona i kartona o supsidijarnoj zaštiti)

(1) Zamjenu izbjegličkog kartona i kartona o supsidijarnoj zaštiti obavlja Ministarstvo.

(2) Zahtjev za zamjenu izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti podnosi stranac s priznatim statusom odnosno skrbnik, zakonski zastupnik ili punomoćnik stranca kojem je priznat status zbog isteka roka valjanosti, gubitka, oštećenja ili bitne izmjene izgleda nositelja kartona.

(3) Zahtjev za zamjenu izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti podnosi se 30 dana prije isteka roka valjanosti ili odmah po nastupanju promjena iz stavka (2) ovoga članka.

(4) U slučaju promjene adrese stanovanja, stranac s priznatim statusom odnosno skrbnik, zakonski zastupnik ili punomoćnik stranca kojem je priznat status dužan je obavijestiti Ministarstvo o promjeni adrese stanovanja radi evidentiranja te činjenice u ranije izdanom kartonu.

(5) U slučaju gubitka izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti, stranac je dužan, najkasnije u roku od tri dana od saznanja za navedenu činjenicu, prijaviti gubitak najbližoj organizacijskoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/postaji na čijem je teritoriju uočen gubitak kartona. Organizacijska jedinica Službe ili policijska uprava/postaja izdaje strancu potvrdu o gubitku kartona, koju stranac dostavlja Ministarstvu sa zahtjevom za izdavanje novog kartona.

(6) Kartoni koje je Ministarstvo za ljudska prava izbjeglice BiH izdalo izbjeglicama i strancima pod supsidijarnom zaštitom važe do isteka roka na koji su izdani.

Članak 75.

(Putna isprave za izbjeglice)

Na osobni zahtjev odnosno zahtjev skrbnika, punomoćnika ili zakonskog zastupnika stranca kojem je konačnom odlukom iz članka 41. (1) a) ovoga Zakona priznat status izbjeglice u BiH, Ministarstvo može izdati putnu ispravu, propisanu Konvencijom o statusu izbjeglice iz 1951. godine i Zakom o putnim ispravama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08 i 33/08) s rokom valjanosti od dvije godine.

POGLAVLJE VI. PRAVA I OBVEZE

Odjelak A. Prava i obveze tražitelja azila

Članak 76.

(Prava tražitelja azila)

(1) Tražitelj azila ima pravo na:

- a) boravak u BiH;
- b) informiranje u skladu s člankom 15. ovoga Zakona;
- c) smještaj u centar za tražitelje azila;
- d) primarnu zdravstvenu zaštitu;
- e) pristup osnovnom i srednjem obrazovanju;
- f) pristup tržištu rada;
- g) pristup besplatnoj pravnoj pomoći;
- h) praćenje tijeka postupka na jeziku koji razumije ili za koji se osnovano pretpostavlja da razumije;
- i) psihosocijalnu pomoć.

(2) Tražitelj azila ostvaruje navedena prava na temelju kartona tražitelja azila. Sredstva za troškove koji nastanu na taj način osigurava Ministarstvo u proračunu institucija BiH odobrenim za ovu namjenu ili putem donacija za azil u BiH.

(3) Pristup pravu iz stavka (1) e) ovoga članka ostvaruju maloljetni tražitelji azila najkasnije u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva za azil. Maloljetnom tražitelju azila neće biti uskraćeno pravo na srednjoškolsko obrazovanje ako je tijekom postupka povodom zahtjeva za azil postao punoljetan.

(4) Pristup pravu iz stavka (1) f) ovoga članka bit će omogućen tražitelju azila ako Ministarstvo nije donijelo odluku povodom njegova zahtjeva u roku od devet mjeseci od podnošenja zahtjeva za azil, a razlozi zbog kojih odluka nije donesena ne mogu se staviti na teret tražitelju azila.

(5) Ako je donesena odluka iz članka 41. (1) b), c), d) ovoga Zakona nakon što je tražitelj azila ostvario pravo na rad, tražitelj azila nastavlja uživati pravo na rad do pravomoćnosti navedenih odluka.

Članak 77.

(Obveze tražitelja azila)

Obveze tražitelja azila su:

- a) poštivati javni poredak BiH, zakone i druge propise u BiH te pridržavati se odluka nadležnih tijela u BiH;
- b) surađivati s nadležnim tijelima radi utvrđivanja identiteta;
- c) surađivati s nadležnim tijelima tijekom cijelog postupka povodom zahtjeva za azil;
- d) podnijeti dokumente koje ima na raspolaganju, a koji su potrebni za razmatranje zahtjeva;
- e) podnijeti zahtjev za produljenje valjanosti kartona tražitelja azila, u skladu s člankom 69. (4) ovoga Zakona;
- f) prijaviti gubitak kartona na način propisan člankom 70. (2) ovoga Zakona;
- g) prijaviti boravište i promjenu adrese stanovanja u skladu s člankom 38. (4) ovoga Zakona i
- h) pridržavati se kućnog reda u centru za prihvrat i smještaj tražitelja azila.

Odjeljak B. Prava i obveze izbjeglice i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Članak 78.

(Prava izbjeglice i stranca pod supsidijarnom zaštitom)

(1) Izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na:

- a) identifikacijsku ispravu;
- b) informiranje u skladu s člankom 15. ovoga Zakona;
- c) smještaj;
- d) rad;
- e) obrazovanje;
- f) zdravstvenu zaštitu;
- g) socijalnu pomoć;
- h) pomoć pri uključivanju u bh. društvo.

(2) Osim prava iz stavka (1) ovoga članka, izbjeglica ima pravo na spajanje s obitelji u skladu s člankom 13. ovoga Zakona i pravo na putnu ispravu u skladu s člankom 75. ovoga Zakona. Stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na održavanje obiteljskog jedinstva u skladu s člankom 14. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo osigurava pristup pravima iz stavka (1) a) i stavka (2) ovoga članka.

(4) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH osigurava pristup pravima iz stavka (1) b), c), d), e), f), g) i h) ovoga članka.

Članak 79.

(Obveze izbjeglice i stranca pod supsidijarnom zaštitom)

Obveze izbjeglice i stranca pod supsidijarnom zaštitom su:

- a) poštivati javni poredak BiH, zakone i druge propise u BiH i pridržavati se odluka nadležnih tijela u BiH;
- b) podnijeti zahtjev za zamjenu izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti u skladu s člankom 74. (2) i (3) ovoga Zakona;
- c) prijaviti gubitak kartona na način propisan člankom 74. (5) ovoga Zakona;
- d) prijaviti promjenu adrese stanovanja u skladu s člankom 38. (3) i (4) ovoga Zakona;
- e) prijaviti sve promjene koje utječu na ostvarivanje i opseg prava propisanih člankom 78. ovoga Zakona;
- f) obavijestiti Ministarstvo, u skladu s člankom 52. (1) i) ovoga Zakona, ako će izvan BiH boraviti dulje od šest mjeseci u kontinuitetu.

POGLAVLJE VII. SLUŽBENE EVIDENCIJE

Članak 80.

(Službene evidencije)

(1) Prema ovome Zakonu, Ministarstvo vodi službene evidencije o:

- a) tražiteljima azila;
- b) osobama kojima je priznat izbjeglički status, status supsidijarne zaštite ili privremena zaštita;
- c) putnim ispravama za izbjeglice;
- d) identifikacijskim ispravama;

(2) Osim službenih evidencija iz stavka (1) ovoga članka, Ministarstvo može voditi i druge evidencije s ciljem učinkovitosti rada ili obrade podataka ako službene evidencije ne uključuju osobne podatke.

(3) Podatci iz službenih evidencija iz stavka (1) a) ovoga članka sadrže i biometrijske podatke o tražiteljima azila iz članka 36. (1) b) i c) ovoga Zakona. Podatci iz stavka (1) a) ovoga članka sadržani su u Središnjoj bazi podataka o strancima, koja se uspostavlja sukladno zakonu kojim se uređuje područje kretanja i boravka stranaca.

(4) Ministarstvo unosi podatke iz stavka (1) a) ovoga članka u Središnju bazu podataka o strancima odmah po nastaloj promjeni, a najkasnije idućeg radnog dana.

Članak 81.

(Podzakonski akti)

(1) Ministarstvo donosi podzakonski akt kojim propisuje način iskazivanja namjere i podnošenja zahtjeva za azil, izgled i sadržaj obrazaca koji se koriste u postupku, postupak i uvjete za dodjelu azila u BiH, izgled, sadržaj i način izdavanja identifikacijskih isprava, kao i druga pitanja vezana uz ovo područje, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Nakon što obavi konzultacije s Ministarstvom, Ministarstvo civilnih poslova BiH donosi podzakonski akt kojim propisuje oblik, sadržaj, potrebne dokumente koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje putne isprave za izbjeglice, postupanje prilikom izdavanja i druga tehnička pitanja vezana uz putne isprave za izbjeglice iz članka 75. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Nakon što obavi konzultacije s Ministarstvom civilnih poslova BiH, Ministarstvo donosi podzakonski akt kojim propisuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, dokumente koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje putne isprave za izbjeglice i druga pitanja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Na prijedlog Ministarstva, Vijeće ministara BiH donosi podzakonski akt kojim propisuje način upravljanja, uvjete financiranja, standarde funkcioniranja, način osiguranja posebnih uvjeta za korisnike centra za prihvata i smještaj tražitelja azila, kao i druga pitanja vezana uz rad ove specijalizirane ustanove, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Ministarstvo donosi podzakonski akt kojim propisuje sadržaj, način vođenja i korištenja službenih evidencija iz članka 80. (1) ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Nakon što obavi konzultacije s Ministarstvom i Ministarstvom civilnih poslova BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH donosi podzakonske akte kojima propisuje način pristupa i ostvarivanja prava izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u BiH iz članka 78. (1) b), c), d), e), f), g) i h) ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

POGLAVLJE VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 82.

(Prestanak važenja prijašnjih propisa)

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti POGLAVLJE VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil) Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", br. 36/08 i 87/12).

(2) Podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu primjenjivat će se u prijelaznom razdoblju do donošenja novih podzakonskih propisa iz članka 81. ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

(3) Svi predmeti koji do stupanja na snagu ovoga Zakona nisu pravomoćno okončani bit će okončani pre,a odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu. U predmetima u kojima do stupanja na snagu ovoga Zakona nije doneseno prvostupanjsko rješenje, postupak se nastavlja prema ovome Zakonu.

Članak 83.

(Stupanje na snagu ovoga Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj ...../ 15

_____ / 2015. godine

Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

_____

_____

O B R A Z L O Ž E N J E:

I PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje Zakona o azilu sadržan je, prije svega, u **Ustavu Bosne i Hercegovine** u njegovim sljedećim odredbama:

- U članu II stav 1. i 2. kojim je propisano da će Bosna i Hercegovina osigurati najveći nivo međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda te da se prava i slobode, predviđene Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim protokolima, direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i da imaju prioritet nad svim ostalim zakonima. Kako se u Zakonu o azilu, u upravnom postupku, odlučuje o pravima, obavezama i pravnim interesima stranaca – tražitelja azila, nedvojbeno je da su navedene odredbe ustavni osnov za donošenje ovog zakona.
- U članu III stav 1. tačka f) predviđena je nadležnost institucija Bosne i Hercegovine u politici i regulativi za useljavanje, izbjeglice i azil. Iz toga slijedi da je Bosna i Hercegovina nadležna za donošenje zakona kojim se uređuju uslovi i postupak odobravanja izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne ili privremene zaštite, prava i obaveze svih navedenih kategorija stranaca kao i druga pitanja iz oblasti azila u Bosni i Hercegovini.
- U članu IV 4a) kojim je predviđeno da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluke Predsjedništva ili za izvršavanje nadležnosti skupštine po Ustavu BiH.

Zakonom o ministarstvima BiH i drugim organima uprave BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04 i 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13) u članu 14. (1) alineja 8. propisano je da Ministarstvo sigurnosti BiH kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH.

Kako je odredbom člana 17. **Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine** („Sl. glasnik BiH“ br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) propisano da Vijeće ministara BiH u ostvarivanju svojih prava i dužnosti donosi odluke, zaključke i rješenja, usvaja nacрте i prijedloge zakona, analize, informacije, strategijska dokumenta, programe, sporazume, protokole i druga akta Ministarstvo sigurnosti BiH je sačinilo Zakon o azilu, radi njegovog usvajanja.

Obaveza donošenja Zakona o azilu utvrđen je i **Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcionim planom za period 2012-2015. godinu**, koja je usvojena od strane Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 10. sjednici održanoj 12.06.2012.godine. U dijelu ovog strateškog dokumenta, kod aktivnosti pod rednim brojem 1.1.12., utvrđena je obaveza donošenja Zakona o azilu za čiju realizaciju je zaduženo Ministarstvo sigurnosti BiH, Sektor za azil.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije Bosna i Hercegovina se obavezala da će svoje zakonodavstvo usaglašavati sa EU *acquis*. Kao što je već poznato u Ugovoru o funkcioniranju Evropske Unije (prečišćeni tekst iz 2012.godine), u njegovom trećem dijelu - Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava V, **Područje slobode, sigurnosti i pravde**, Poglavlje 2- **Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i useljenje**, između ostalog, pozicionirana je oblast azila na kojoj nadležne institucije Bosne i Hercegovine moraju raditi u cilju usaglašavanja sa *acquis* *communautaire*.

Važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Sl. glasnik BiH", broj 36/08 i 87/12) koji je na snazi od 15.05.2008. godine pokazao je svoje efekte u najvećoj mogućoj mjeri. Međutim, tokom njegove dugogodišnje implementacije postalo je više nego jasno da isti ne može dati odgovore na sve promjene migracijskih tokova, kako u Bosni i Hercegovini tako i šire, zbog čega se javila potreba za njegovim revidiranjem i usklađivanjem sa novonastalim promjenama na polju evropskog zakonodavstva u ovoj oblasti. Dakle, razvojem zakonodavstva Evropske unije pojavila se i potreba za promjenama ili dopunama značajnog broja odredbi važećeg zakona, kako bi se isti uskladio s *acquis-em* tj. zajedničkom pravnom baštinom Evropske unije.

Pored navedenih promjena otežana primjena Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu proizilazi i iz činjenice da se mnoga pitanja iz oblasti azila, naslanjaju na migracijski dio zakona te da **postojeće poglavlje VII- Međunarodna i privremena zaštita (azil)** sa svojim rješenjima, zajedno sa pripadajućim podzakonskim aktima koji su doneseni na osnovu ovog zakona, ne mogu dati adekvatne odgovore za nove trendove i pojavne oblike azila u Bosni i Hercegovini. Primjena važećeg zakona pokazala je da azilantski sistem u BiH ima visoke standarde kad se radi o provedbi azilantskog postupka, ali je pokazala i nedostatke ovakvog pristupa. Provedba važećeg zakona u kojem je jedinstvena azilantska procedura, omogućila je da stranci čiji je zahtjev za azil očito neosnovan vrše zloupotrebu azilantskog postupka kao mogućnost legalnog i relativno dugog ostanka u BiH. U svim postupcima po zahtjevu za azil u BiH Ministarstvo sigurnosti BiH, Sektor za azil ima obavezu da tražiteljima azila osigura odgovarajuće uslove, naročito u oblasti smještaja, ishrane, zdravstvene zaštite i obrazovanja, što zahtjeva značajna finansijska sredstva iz budžeta Institucija BiH za ovu namjenu.

Kao što smo rekli, razvojem zakonodavstva Evropske unije pojavila se potreba za promjenom ili dopunom značajnog broja odredbi važećeg zakona, u dijelu koji se odnosi na međunarodnu i privremenu zaštitu (azil), kako bi se isti uskladio sa *acquis-em*. S tim u vezi, potrebno je prije svega pomenuti dvije Direktive: **Direktiva 2013/32/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, **o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite** i **Direktiva 2013/33/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, **o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu**. Ove direktive su novijeg datuma tako da su, same po sebi, oblast azila u mnogome postavile na drugačiji način nego što je to u važećem zakonu sa njegovim rješenjima bilo uređeno.

Tu prije svega mislimo na modalitete i standarde prihvatanja tražitelja azila kojim se tretiraju određena prava stranaca koji traže azil a koja nisu obuhvaćena važećim zakonom. Pravo na rad tražitelja azila, pravo na srednjoškolsko obrazovanje, izmjenjen oblik prava na informisanje, pravnu pomoć, psihosocijalnu pomoć koja se pruža tražiteljima azila su samo neke od oblasti koje je bilo potrebno propisati ili jednim dijelom doraditi i medelizirati, u cilju usklađenosti sa standardima EU.

Određene definicije i njihovo usklađivanje sa EU definicijama, u odnosu na važeći zakon, bilo je potrebno posebno tretirati. Oblast održavanja porodičnog jedinstva izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, definisanje djela koja se sa aspekta međunarodne zaštite smatraju djelima progona ili djelima teške povrede, počinio progona ili teške povrede te s tim u vezi subjekti zaštite i zaštita unutar države, princip "sur place" kao potpuno novi princip koji se, istina, u dosadašnjoj praksi primjenjivao, "prva zemja azila" su oblasti koje važećim zakonom, u poglavlju VII, nisu postojala.

Upravo su to neki od razloga zbog kojih se važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu mijenjao i dopunjavao u 2012. godini. Naime, već tada se znalo, obzirom na veliki broj njegovih izmjena i dopuna, da su izmjene i dopune Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu samo prelazno rješenje i trenutni odgovor na promjene koje se dešavaju na polju migracijskih tokova u Bosni i Hercegovini. Takođe je zaključeno da se trajnijem i efikasnijem rješavanju svih migracijskih tokova u Bosni i Hercegovini treba pristupiti na način da se donesu dva zakona: **Zakon o strancima** kojim će se regulisati oblast ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH i **Zakon o azilu** kojim će se regulisati oblast azila u BiH.

Iz navedenih razloga Ministarstvo sigurnosti BiH je, radeći na tekstu **Strategije u oblasti migracije i azila i Akcionog plana za period 2012-2015. godina**, predložilo da krucijalna aktivnost Ministarstva sigurnosti BiH u 2014. godini bude donošenje ova dva zakona: Zakona o azilu i Zakona o strancima. Ova Strategija predstavlja sveobuhvatan dokument u oblasti migracija i azila koji je od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu, kako u kontekstu nastanka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom tako i u smislu aktuelnih nastojanja što bržeg integrisanja naše zemlje u članstvo Evropske unije.

U izradi ovog strateškog dokumenta učestvovali su predstavnici svih institucija i međunarodnih i domaćih organizacija koje su nadležne za provedbu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu kao i drugih mjera i aktivnosti na kontroli migracija i azila u Bosni i Hercegovini (predstavnici Ministarstva sigurnosti BiH: Sektora za azil, Sektora za imigraciju, Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu te predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH te Direkcije za evropske integracije). Svoj doprinos radu ove Radne grupe dali su i predstavnici međunarodnih organizacija: UNHCR, IOM, OHR, ICMPD, EUPM BiH i ICITAP te domaćih nevladinih organizacija: Udruženje „Vaša prava“ i „BiH Inicijativa žena“.

U Akcionom planu ovog strateškog dokumenta, pod rednim brojem 1.1.12., utemeljena je obaveza Ministarstva sigurnosti BiH, Sektora za azil da do kraja 2014. godine izradi **Zakon o međunarodnoj zaštiti (azilu) u BiH koji bi u redovnoj proceduri, kao prijedlog Vijeća ministara BiH, bio upućen u parlamentarnu proceduru te do kraja drugog kvartala 2015. godine i bio usvojen**. U cilju realizacije navedene obaveze Sektor za azil je, poštujući utvrđene rokove, poslao zahtjev/prijedlog ministru Ministarstva sigurnosti BiH tražeći imenovanje Komisije koja će realizovati postavljeni cilj.

S tim u vezi, zamjenik ministra Ministarstva sigurnosti BiH donio je Odluku o imenovanju Komisije za izradu nacrtu Zakona o azilu, broj:07-02-1-1283-6/14 od 07.05.2014. godine. Prema navedenoj odluci zadatak komisije bio je da, prema Strateškom planu Ministarstva sigurnosti BiH, poduzme sve aktivnosti na izradi teksta Zakona o azilu, pribavi mišljenja te uputi Zakon o azilu u parlamentarnu procedure, u skladu sa rokovima određenim Strategijom i Akcionim planom za period 2012-2015.godina.

Članovi komisije, kojima je navedeno dato u zadatak, imenovani su iz slijedećih institucija: Ministarstva sigurnosti BiH: Sektora za azil, Sektora za imigraciju, Službe za poslove sa strancima te Direkcije za evropske integracije. U rad komisije bili su uključeni i predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH, Granične policije BiH, UNHCR-a, OHR, Delegacije EU, Centara za socijalni rad i nevladinog sektora (NVO "Vaša prava", "Fondacija lokalne demokratije" i "BiH inicijativa žena"), u fazama kada je njihovo uključenje u rad komisije bilo potrebno, shodno njihovim nadležnostima.

Radeći na tekstu Zakona o azilu članovi komisije su za osnov uzeli tekst važećeg zakona, iz Poglavlja VII- Međunarodna i privremena zaštita (azil). Prilikom sačinjavanja Nacrta Zakona o azilu konsultovane su i u potpunoj mjeri primjenjene odredbe Ženevske Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i njenog Protokola o status izbjeglica iz 1967. godine, Evropska konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama sa pratećim Protokolima i Konvencija o pravima djeteta. Komisija je, tokom izrade ovog zakona, vodila računa i imala u vidu iskustva Bosne i Hercegovine stečena kroz sudsku praksu iz oblasti azila. Tu prije svega mislimo na presude Evropskog suda za ljudska prava iz Strazbura kojim su u određenim predmetima, utvrđene povrede načinjene prema strancima od strane institucija Bosne i Hercegovine a zbog postojanja određenih propusta i ne adekvatnih rješenja u nacionalnom zakonodavstvu.

Imajući u vidu sve gore navedeno tokom izrade teksta Zakona o azilu posebna pažnja posvećena je i njegovoj usklađenosti sa evropskim standardima iz ove oblasti. S tim u vezi, članovi Komisije su najprije izanalizirali rješenja sadržana u evropskim direktivama u cilju donošenja zaključka o realnoj mogućnosti njihove implementacije u Bosni i Hercegovini. Članovi Komisije trudili su se da, u što je moguće većoj mjeri, sačine tekst Zakona o azilu koji će biti usklađen sa direktivama Evropske unije iz oblasti azila vodeći računa o realnoj dimenziji i mogućoj implementaciji zakonskih rješenja u Bosni i Hercegovini.

• PREGLED NACRTA ZAKONA O AZILU

Odredbe Zakona o azilu svrstane su u 8 Poglavlja. U tekstu koji slijedi, u kratkim crtama, predstavljamo oblasti regulisanja, rješenjima koja su zadržana te date vrijednosti koje su uvedene u oblasti azila.

Poglavlje I. (OPŠTE ODREDBE) reguliše predmet zakona, određuje nadležne organe, pojašnjava terminologiju i daje opšte odredbe, odnosno, principe koji se odnose na sve strance koji u BiH traže azil.

Zabrana diskriminacije stranca propisana je članom 9., dok je članom 15. definisano pravo stranca da u svim fazama postupka, koji se vodi u cilju ostvarivanja njihovih prava, bude obaviješten o svojim pravima i obavezama, u skladu sa ovim zakonom. Zakon istovremeno članom 6. propisuje princip zabrane vraćanja „non –refoulement” kojim se garantuje da stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja. Članom 14. ovog zakona prvi put je definisan princip održavanja porodičnog jedinstva izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE II. (IZBJEGLIČKI STATUS I STATUS SUPSIDIJARNE ZAŠTITE) definiše izbjeglički status u članu 19. a članom 22. ovog zakona daje se definicija statusa supsidijarne zaštite. Ovim poglavljem se, dalje, preciziraju uslovi za dodjelu izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite kao i razlozi za isključenje iz jednog ili drugog vida zaštite.

U ovom poglavlju zakona prvi put su definisani određeni aspekti međunarodne zaštite kao što su u članu 20. djela koja se sa aspekta međunarodne zaštite smatraju djelima progona ili djelima teške povrede, počiniooci progona ili teške povrede iz člana 24. te s tim u vezi subjekti zaštite i zaštita unutar države, kako je definisano članom 26. ovog zakona. Princip "sur place", koji je u dosadašnjoj praksi kroz važeći zakon primjenjivan, definisan članom 27. zakona, dok je pitanje "prve zemlja azila" definisano članom 50. zakona.

U ovom poglavlju detaljno se definiše procedura po zahtjevu za azil od trenutka podnošenja zahtjeva, preko registracije tražitelja azila, njegovog prihvata i smještaja, garancija u postupku, intervjua, donošenja odluka, vrsta odluka, rokovi za njihovo donošenje te pravni lijek.

Posebnim Odjeljkom ovog poglavlja regulisana je oblast prestanka i ukidanja izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite u čl. 52. i 53., način na koji se provode ovi postupci kao i veza između ovog zakona sa Zakonom o strancima.

POGLAVLJE III. (PRIVREMENA ZAŠTITA) je poglavlje u kojem je definisana kompletna oblast zaštite stranaca koji masovno dolaze u Bosnu i Hercegovinu iz zemlje porijekla i ne mogu se u nju vratiti zbog oružanog sukoba ili sistematskog i opšteg kršenja ljudskih prava. Prema članu 57. ovog zakona Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, u slučaju masovnog priliva stranaca kojima je potrebna zaštita donosi odluku kojom se osigurava privremena zaštita tih lica te određuje institucije koje će biti nadležne da strancima pod privremenom zaštitom u BiH osiguraju pristup pravima, iz člana 62. (1) ovog zakona.

Regulisan je način odobravanja privremene zaštite, vrijeme njenog trajanja, prestanak privremene zaštite uz definisanje razloga zbog kojih se strancima privremena zaštita neće odobriti. Posebna pažnja posvećena je setu prava i obaveza stranaca koji se u Bosni i Hercegovini mogu naći u statusu privremene zaštite, u članu 62. ovog zakona.

POGLAVLJE IV. (OGRANIČENJE KRETANJA) definiše veoma suptilnu oblast azila - oblast privremenog ograničenja kretanja tražitelja azila, za vrijeme boravka na teritoriji Bosne i Hercegovine. Članom 66. ovog zakona propisani su razlozi i način privremenog ograničenja kretanja tražitelja azila.

Dalje je definisan način prikupljanja dokaza u postupcima u kojima se tražitelju azila u Bosni i Hercegovini može privremeno ograničiti kretanje na način propisan članom 68. zakona uz jasno određenje organa koji donosi odluku o privremenom ograničenju kretanja, vremenu trajanja ograničenja, pravnom lijeku kojim se može osporavati donešena odluka i rokovima u kojim Sud BiH ima donijeti odluku po tužbi, što je definisano članom 67. istog zakona.

POGLAVLJE V. (IDENTIFIKACIONI DOKUMENTI) predstavlja oblast identifikacionih dokumenata koje Ministarstvo sigurnosti BiH izdaje tražiteljima azila, priznatim izbjeglicama i osobama sa priznatim statusom supsidijarne zaštite. Način izdavanja identifikacionih dokumenata, rokovi podnošenja zahtjeva za njihovo izdavanje, rokovi njihove važnosti, postupanje u slučaju gubitka ili uništenja ovih dokumenata kao i druga tehnička pitanja sadržana u ovom poglavlju, od čl. 69. do 74. zakona.

Posebno ističemo da je u članu 75. definisano pitanje putne isprave za osobe sa priznatim statusom izbjeglice u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE VI. (PRAVA I OBAVEZE) sadrži odredbe kojim se definišu pripadajuća prava i obaveze tražitelja azila, priznatih izbjeglica i osoba sa priznatim statusom supsidijarne zaštite u Bosni i Hercegovini. Pored taksativno pobrojanih prava i obaveza ovo poglavlje definiše organe koji su nadležni za osiguravanje propisanih prava.

POGLAVLJE VII. (SLUŽBENE EVIDENCIJE) sadrži odredbe kojima se određuje koje vrste službenih evidencija vodi Ministarstvo sigurnosti BiH iz oblasti azila, prema ovom zakonu. Određeno je i koji su podaci iz ovih službenih evidencija sadržani u Centralnoj bazi podataka o strancima, koja se uspostavlja u skladu sa Zakonom o strancima.

Istovremeno je članom 81. ovog zakona definisano koji se podzakonski akti moraju donijeti, na osnovu ovog zakona, od strane kojeg organa i u kojem roku, od stupanja na snagu zakona.

POGLAVLJE VIII. (PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE) sadrži prelazne i završne odredbe.

• USKLAĐENOST ZAKONA O AZILU SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Kao što smo već istakli prilikom sačinjavanja teksta Zakona o azilu konsultovane su i u potpunoj mjeri primjenjene odredbe **Ženevske Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokola o statusu izbjeglica iz 1967. godine**. Zakon o azilu, stoga, sadrži zaštitne odredbe, koje zahtijevaju i obavezuju nadležne organe da postupaju sa najvećom pažnjom u svim slučajevima kad stranac izrazi strah od progona ili drugih oblika teške povrede, tretiranja ili ponižavajućih postupanja. Upravo u namjeri omogućenja potpune i sveobuhvatne provjere navoda stranca u vezi sa mogućnošću progona u sopstvenoj zemlji, Zakon propisuje da se u tim slučajevima odluka izvršava po pravosnažnosti.

Porede toga što se vodilo računa o osnovi međunarodne zaštite, koja je utemeljena navedenom **Ženevskom konvencijom**, Komisija je pokušala tekst Zakona o azilu, u što većoj mjeri, uskladiti sa pet Direktiva i to:

- **Direktiva Vijeća 2001/55/EZ**, od 21. jula 2001. godine, o minimalnim standardima za pružanje privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih osoba i mjerama za promicanje ravnoteže među državama članicama u vezi sa naporima koje one ulažu prilikom prihvata takvih osoba i snošenje posljedica tog čina;
- **Direktiva Vijeća 2003/86/EZ**, od 22. septembra 2003. godine, o pravu na spajanje sa porodicom;
- **Direktiva 2011/95/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 13. decembra 2011. godine, o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite;

- **Direktiva 2013/32/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite te
- **Direktiva 2013/33/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Mišljenja smo da donošenje Zakona o azilu, koji će sadržavati bolja, efikasnija i svrsishodnija rješenja na polju azila u Bosni i Hercegovini, sa visokim stepenom usklađenosti sa standardima Evropske unije, predstavlja još jedno izražavanje i potvrdu volje Bosne i Hercegovine da ispuni svoje obaveze u cilju njenog bržeg uključenja u Evropsku zajednicu.

III OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PRIJEDLOGA ZAKONA

Komisija zadužena za izradu teksta Zakona o azilu svoj prvi sastanak održala je 23.05.2014. godine na kojem su, pored predstavnika Komisije iz Sektora za azil, Sektora za imigraciju, Službe za poslove sa strancima te Direkcije za evropske integracije, učestvovali i predstavnici međunarodnih organizacija UNHCR-a, IOM-a, OHR-a, Specijalnog predstavnika EU u BiH i Delegacije Evropske unije.

Na ovom sastanku utvrđena je zajednička metodologija rada na izradi teksta Zakona o azilu, način i dinamika rada sa predstavljanim vremenskim okvirom za realizaciju planiranih aktivnosti. Zaključeno je da će Komisija raditi u kontinuitetu, u punom kapacitetu kako bi se nadoknadilo izgubljeno vrijeme do njenog imenovanja.

Dana 02.06. 2014. godine Komisija je održala još jedan sastanak na kojem je dogovoreno da predstavnici Sektora za azil što prije sačine draft Nacrta Zakona o azilu te da isti dostave svim članovima Komisije na razmatranje, davanje stavova i mišljenja.

Članovi komisije iz Sektora za azil su, dana 24.09.2014. godine, ostalim članovima komisije dostavili prednacrt Zakona o azilu sa ciljem da ga izanaliziraju i pismenim putem Sektoru za azil dostave svoje mišljenje, primjedbe i sugestije. Nakon što su pristigla mišljenja, primjedbe i sugestije članovi Komisije iz Sektora za azil su iste razmotrili uz puno uvažavanje svih pristiglih mišljenja i stavova, uz njihovo dovođenja u vezu sa međunarodnim standardima te, u smislu njihove osnovanosti, opravdane primjedbe ugradili u tekst zakona.

Sektor za azil još jednom je, poštujući Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Sl. glasnik BiH“, broj:81/06 i 80/14), **dana 11.11.2014. godine dostavio** članovima Komisije i predstavnicima Granične policije BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH, predstavnicima međunarodnih organizacija: UNHCR, OHR, Delegaciji EU i nevladinim organizacijama „Vaša prava“, „Fondacija lokalne demokratije“ i „BiH Inicijativa žena“, **tekst Zakona o azilu na davanje mišljenja, primjedbi i sugestija, u roku od 21. dan.**

Pored toga, u skladu sa pomenutim Pravilima, dana 19.11.2014. godine **tekst Zakona o azilu objavljen je na web strani Ministarstva sigurnosti BiH** kako bi se ispoštovala obaveza javnih konsultacija, u roku od 21.

dan. U ostavljenom roku, u segmentu oglašavanja Zakona o azilu putem web strane Ministarstva sigurnosti BiH, nije bilo dostavljenih pitanja, komentara, primjedbi ili sugestija na sačinjeni tekst zakona.

Sektoru za azil, Ministarstva sigurnosti BiH na tekst Zakona o azilu, u ostavljenom roku, primjedbe, sugestije, prijedloge i mišljenja dostavili su predstavnici: Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH, Direkcije za evropske integracije, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Agencije za ravnopravnost polova pri Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH.

Pored primjedbi koje su stigle iz institucija BiH na tekst Zakona o azilu primjedbe su dostavili i predstavnici međunarodnih i nevladinih organizacija: UNHCR-a i OHR-a kao iz Udruženja „Vaša prava“, „Fondacije lokalne demokratije“ i „BiH Inicijativa žena“.

Veliki dio primjedbi na tekst Zakona o azilu, od pomenutih institucija, odnosio se na tehnička ili nomotehnička pitanja uređenja teksta te na njegovo usklađivanje sa Pravilima o izradi pravnih propisa.

U ovom dijelu aktivnosti posebna pažnja posvećena je primjedbama suštinskog karaktera. O svim primjedbama, prijedlozima, sugestijama ili mišljenjima, posebno onima koje su bile suštinskog karaktera, morao se donijeti stav u vezi sa njihovom osnovanošću zbog čega je uslijedio završni sastanak, na Jahorini, dana 04. i 05.12.2014. godine. Na ovom sastanku prisustvovali su svi članovi Komisije kao i predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH, NVO koje u BiH pružaju besplatnu pravnu pomoć ili psihosocijalnu podršku tražiteljima azila u BiH („Vaša prava“, „Fondacija lokalne demokratije“ i „BiH Inicijativa žena“), Sud-a BiH, kao i predstavnici UNHCR-a, IOM-a, OHR-a, Specijalnog predstavnika EU u BiH.

Dakle, osnovni cilj ovog sastanka bio je analiza dostavljenih mišljenja, primjedbi i sugestija, njihovo zajedničko razmatranje u smislu osnovanosti i utemeljenosti sa aspekta realne implementacije u Bosni i Hercegovini te dovođenja istih u vezu sa međunarodnim standardima, čemu je posvećena posebna pažnja. Na ovom sastanku, uz veoma konstruktivnu razmjenu stavova, izneseni su imputi i mišljenja od strane svih učesnika kako bi se došlo do što kvalitetnijeg i prihvatljivog rješenja za sve, u oblasti azila u Bosni i Hercegovini. Učesnici sastanka imali su pravo iznijeti i obrazložiti svoje prijedloge, stavove, mišljenja i ponuđena rješenja što je, svakakao, značilo i sučeljavanje oprečnih stavova, u određenim segmentima.

Potrebno je napomenuti da je uvrštavanjem u tekst Zakona o azilu određenih prijedloga sa sastanka kao i zaključaka same komisije do kojih se došlo u toku daljeg rada, zahtjevalo uvođenje novih i prenumeraciju postojećih članova Zakona o azilu.

Na kraju ovog dvodnevnog sastanka uspjelo se ipak doći do zaključka da ponuđeni tekst Zakona o azilu zadovoljava sve zahtjeve jer smo uspjeli doći do zajedničkih stavova i rješenja kojima se reguliše oblast azila u BiH. Takođe se zaključilo da će se, u svrhu eliminacije određenih nejasnoća, Komisija još jednom sastati kako bi se izvršile određene korekcije na tekstu zakona, kako bi isti bio prihvatljiv za sve organe koje učestvuju u njegovoj primjeni.

Slijedom postignutog dogovora na Bjelašnica je 18. i 19.12.2014. godine održan zadnji sastanak Komisije na kojem se još jednom razmotrio tekst Nacrta Zakon o azilu, sa aspekta predhodno utvrđenih nejasnoća. Ovaj sastanak je, kao i svi predhodni, bio jako konstruktivan, otvoren i jasan, uz ravnopravno učešće svih sudionika. Na njemu se još jednom prošlo kroz cijeli tekst zakona, razmotrena su ponuđena rješenja za suprotne oblasti i određena pitanja te, generalno gledano, postignut dogovor oko konačno rješenja za iste. Dalje, na ovom sastanku **je zaključeno da je Komisija obavila povjereni joj zadatak**, da su načelno postignuti dogovori oko ponuđenih rješenja i da se, u situacijama kod oprečnih stavova i mišljenja, ima poštivati stav Komisije kao konačan.

Na kraju, može se reći da je sačinjeni tekst Zakona o azilu rezultat zajedničkog rada svih institucija u Bosni i Hercegovini koje su u oblast azila uključene na direktan ili indirektan način.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog Zakona neophodno je obezbjediti sredstva u Budžetu institucija BiH. Želimo napomenuti da u ovom nacrtu Zakona o azilu ne postoje nikakvi novi oblici aktivnosti, niti institucionalni oblici koji bi uzrokovali nove troškove.

Troškovi proizilaze u radu Centra za prihvata i smještaj tražitelja azila – Delijaš kao specijalizovane ustanove i koja se kao takva mora finansirati bez uslovnih ograničenja. Centar je kapaciteta 150 mjesta, a u vanrednim okolnostima on se može povećati na 300 mjesta. Udaljen je od Sarajeva 50 km i nalazi se u planinskom području (Opština Trnovo, MZ Delijaš, Jahorina). Centar se sastoji od tri (3) smještajna objekta, restorana, upravne zgrade, ambulante, portirnice, kotlovnice i kaptažnog objekta za vodu.

Ovo je novoizgrađeni centar tako da ne postoje podaci o utrošku novčanih sredstava koji bi bili osnova za iskazivanje potreba svih materijalnih i kapitalnih troškova koji će zavisiti od migracionih tokova, „priliva“ stranaca u zemlju. Potrebe će biti iskazivane u zahtjevu prema nadležnom Ministarstvu finansija i trezora BiH, te će se u propisanoj proceduri nastojati obezbjediti dostatna sredstva za nesmetan rad i funkcioniranje centra. Finansiranje se naročito odnosi: na smještaj, ishranu, zdravstvenu zaštitu i njegu, obrazovanje (osnovno i srednje) zaštitu invalidnih osoba, djece bez pratnje, samohranih majki sa djecom, žrtava trgovine, ranjivih kategorija, kao tražitelja azila u Bosni i Hercegovini, te potreba za električnom energijom, grijanjem, održavanjem centra.

U Budžetu Ministarstva sigurnosti BiH moraju biti predviđena sredstva za podršku: u prevođenju, pružanju pravne pomoći, pružanju psihosocijalne podrške, za izdavanje identifikacionih dokumenata kao i redovnih sredstava za gorivo, telefonske usluge i slično.

V MIŠLJENJA PRIBAVLJENA NA NA NACRT ZAKONA O AZILU

Ministarstvo sigurnosti je dana 20.02.2015. godine je, prema Poslovniku o radu Vjeća ministara („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) uputilo nacrt Zakona o azilu sljedećim institucijama:

- Uredu za Zakonodavstvo,
- Direkciji za Evropske integracije,
- Ministarstvu finansija i trezora,
- Ministarstvu pravde,
- Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice,
- Agenciji za ravnopravnost polova.

U mišljenju koje je dostavio **Ured za zakonodavstvo**, ukazuje se da se navođenje članova stavova i tačaka u odredbama članova pripremi na način, kako je to predviđeno Jedinistvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH”, broj: 11/05, 58/14, i 60/14), čime se predlagač vodio prilikom pripreme teksta Zakona, a i nakon dostavljanja mišljenja.

Dalje je sugerisano da se prilikom pozivanja na propise navodi puni naziv propisa uz navođenje broja Službenog glasnika u kome je propis objavljen, dok se, kako se navodi, ne može pozivati na Zakone koji još nisu doneseni, kao što je, u konkretnom slučaju, Zakon o strancima, nego na važeći Zakon. Zbog povezanosti materije koju reguliše Zakona o azilu i Zakon o strancima, neophopdno je da Zakon o azilu u nekim djelovima upućuje na primjenu Zakon o strancima. Uzimajući u obzir činjenicu da Zakon o strancima nije na snazi u vrijeme sačinjavanja prijedloga Zakona o azilu, predlagač se u Zakonu o azilu pozvao na „propise kojima se reguliše oblast kretanja i boravka stranaca”. Ovo iz razloga što bi pozivanje na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, a znajući da je u proceduri donošenja Zakon o strancima, uslovilo da već u vrijeme stupanja na snagu Zakona o azilu, zakon upućuje na primjenu zakona koji je nevažeći.

Predlagač je slijedom dostavljenog mišljenja jasnije definisao član 45. stav 2., dok je na stanovištu da član 43. stav 3. jasno određuje da se supsidijarna zaštita produžava na rok od 2 godine, u pogledu čega je Ured za zakonodavstvo smatrao da postoji nejasnoća.

Kad je u pitanju privremena zaštita treba imati u vidu da privremena zaštita jeste predmet zakona o azilu u smislu njenog instituciionalnog regulisanja. Međutim radi se o vidu zaštite koji se trenutno ne dodjeljuje u BiH. Zakonom je naime predviđena mogućnost da u slučaju masovnog ili očekivanog masovnog priliva Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva donese odluku kojom se osigurava privremena zaštita tih lica. Dalje je u takvim situacijama predviđeno donošenje podzakonskih akata kojima se propisuju način i postupak ostvarivanja privremene zaštite, kao i način ostvarivanja prava, koja su propisana zakonom. Navedenim podzakonskim aktima bi se, dakle, preciznije definisala oblast privremene zaštite. Odredbe sadržane u prijedlogu zakona su preuzete iz *Direktive Vijeća 2001/55/EZ od 21. jula 2001. godine o minimalnim standardima za pružanje privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih osoba i mjerama promicanje ravnoteže među državama članicama u vezi s naporima koje one ulažu prilikom prihvata takvih osoba i snošenju posljedica tog čina*, a takva zakonska rješenje je poznavao i važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu.

Direkcija za evropske integracije je u dostavljenom mišljenju konstatovala da je nacrt zakona o azilu djelimično usklađen s odredbama Direktive Vijeća 2001/55/EZ, Direktive Vijeća 2003/86/EZ, Direktive

2011/95/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća.

Ministarstvo finansija i trezora je nakon dopune finansijskog aspekta obrazloženja podržalo nacrt *Zakona o azilu*.

Ministarstvo pravde je u dostavljenom mišljenju ukazalo da je u članu 20. stav (1) tačka f) koji govori o djelima progona, treba precizirati „djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana za rod i djecu”. Potrebno je prije svega napomenuti da su u navedenom članu dati određeni kriteriji za utvrđivanje progona kao jednog od ključnih elemenata definicije izbjeglice, i nabrojana, kako je naglašeno između ostalih djela progona. Zakonodavstvom je nemoguće predvidjeti decidno koja kršenja ljudskih prava predstavljaju progon i upravo se nastoje dati šira određenja, kako bi se progonom obhvatio širi spektar kršenja ljudskih prava koja pojedinca dovode u potrebu za zaštitom. Progon se utvrđuje na individualnoj osnovi, u kontekstu individualnih okolnosti svakog pojedinačnog slučaja. Treba još napomenuti da je član 20. prijedloga Zakona potpuno usklađen sa članom 9. *Direktive 2011/95/EU Evropskog parlamenta i vijeća o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite*.

U odnosu na član 21. (klauzule isključenja) nacrta Zakona, Ministarstvo pravde je predložilo da se brišu riječi „nepolitičko krivično djelo” jer takvo krivično djelo ne poznaje Krivični zakon BiH, što je za predlagača zakona bilo neprihvatljivo iz sljedećih razloga:

Prvo treba imati u vidu da su klauzulama isključenja iz izbjegličkog statusa isključene osobe za koje se smatra da nisu dostojne zaštite. Klauzule isključenja omogućavaju zemljama azila da uskrate pristup na svoju teritoriju pojedincima koji bi predstavljali opasnost za sigurnost i javni red zemlje.

Istovjetna definicija, klauzule isključenja sadržana je članu 1. F) Konvencije o statusu izbjeglica kao i članu 12. gore navedene Direktive 2011/95/EU.

Kad je u pitanju sam način utvrđivanja postojanja teškog nepolitičkog krivičnog djela, u kom pravcu je dato mišljenje Ministarstva pravde, postoji niz međunarodnih dokumenata kojima se određuju kriteriji za utvrđivanje teškog nepolitičkog krivičnog djela za potrebe isključenja iz izbjegličkog statusa. Preporuka Komiteta ministara br. (2005) 6 o uskraćivanju izbjegličkog statusa na osnovu čl. 1 F Konvencije o statusu izbjeglica od 28. jula 1951. godine, upućuje i na primjenu međunarodnih instrumenata protiv terorizma koji su usvojeni u okviru Ujedinjenih nacija i Savjeta Evrope, i koji posebno definišu pojedina krivična djela kao nepolitička.

Slijedom dostavljenog mišljenja Ministarstva, pravde predlagač zakona je precizirao u kojim slučajevima se u postupku po zahtjevu za azil donose zaključci a u kojim rješenja (član 41. nacrta Zakona).

Ministarstvo pravde je sugerisalo da se Zakonom o azilu stave van snage podzakonski akti koji su doneseni na osnovu poglavlja VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu. Međunarodna zaštita jesete regulisana poglavljem VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, međutim neki od podzakonskih akata koji se

odnose na međunarodnu zaštitu, osnov za donošenje su imali u drugim poglavljima Zakona, kao što su Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad azilantskog centra, koji za osnov ima član 98. stav 4. (poglavlje VI) Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu i Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice, koji za osnov ima član 50. Zakona (poglavlje III).

U tom smislu navedeni prijelog je neprihvatljiv.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Agencija za ravnopravnost polova su dostavili zajedničko mišljenje.

U mišljenju Ministarstva za ljudska prava se konstatuje da nacrt Zakona nije u suprotnosti s odredbama Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih pratećih protokola, kao i drugih međunarodnih ugovora čija je Bosna i Hercegovina potpisnica, te da se opravdanost donošenja zakona ogleda u činjenici da će biti usklađen s pravnom stečevinom Evropske unije.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je u dostavljenom mišljenju ukazalo na potrebu usklađivanja člana 9. nacrta Zakona (zabrana diskriminacije) sa Zakonom o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09) koji propisuje da će svi zakoni i opšti propisi biti usaglašeni s odredbama ovog Zakona. Uvažavajući navedenu primjedbu predlagač zakona je u članu 9. Nacrta Zakona uputio na primjenu zakona o diskriminaciji navodeći da je "Zabranjena je diskriminacija stranca po bilo kojoj osnovi propisanoj Zakonom o zabrani diskriminacije".

Agencija za ravnopravnost polova je zatražila obrazloženje kako će Zakon o azilu doprinijeti provođenju obaveze Bosne i Hercegovine koja proizilazi iz člana 60. stav 1. (Rodno zasnovani zahtjevi za azil) Konvencije Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici). Nakon dostavljenog dodatnog obrazloženja Agencija za ravnopravnost polova nije imala daljih sugestija.

07

Broj: 03/A-06-2-ŽP-1505-5/14
Sarajevo: 04. mart 2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO BEZBJEDNOSTI
Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА			
MINISTARSTVO SIGURNOSTI			
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ			
SARAJEVO - САРАЈЕВО			
PROSLJEDJENO/PRIJEMNO 09-03-2015			
Upr. izdati	Upr. izdati	Redni broj	Broj prijema
04	02-1	1293	4/15

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o azilu sa *acquis*-em

Veza: Vaš akt broj: 07-02-1-1293/15-1 od 20. februara 2015. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13), člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije («Službeni glasnik BiH», broj 41/03) i Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tekovinom Evropske unije («Službeni glasnik BiH», broj 23/11), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće:

M I Š L J E N J E

Nacrtom zakona o azilu (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona) propisuju se organi nadležni za njegovo provođenje, načela, uslovi i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikacioni dokumenti, prava i obaveze tražilaca azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom kao i druga pitanja iz oblasti azila u Bosni i Hercegovini.

Direkcija za evropske integracije konstatuje da je obrađivač uz Nacrt zakona dostavio uredno popunjene instrumente za usklađivanje u skladu sa članom 2. stav (3) Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Nacrt zakona je usklađivan sa:

- ✓ Direktivom Vijeća 2001/55/EZ od 20. jula 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih osoba te o mjerama za promociju uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba,
- ✓ Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice,

- ✓ Direktivom 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. decembra 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (preinačena),
- ✓ Direktivom 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena),
- ✓ Direktivom 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o utvrđivanju standarda za prihvrat podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena).

Nacrtom zakona se takođe ispunjavaju obaveze i značajni međunarodni standardi iz Ženevske konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, Protokola o statusu izbjeglica iz 1967. godine, Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama sa pratećim protokolima te Konvencije o pravima djeteta.

Izrada Nacrta zakona o azilu kao posebnog zakona predstavlja obavezu iz Strategije u oblasti migracija i azila 2012-2015. godine, odnosno realizaciju cilja 1.1.12 iz pripadajućeg Akcionog plana. Važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08 i 87/12) je bio u značajnoj mjeri usklađen sa odredbama *acquis*-a, a Nacrtom zakona se vrši dodatno usklađivanje, posebno sa Direktivom 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća i Direktivom 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, kojima su stavljene van snage Direktiva Vijeća 2005/85/EZ i Direktiva Vijeća 2003/9/EZ.

Nacrtom zakona se uređuju i pitanja koja nisu bila obuhvaćena važećim Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, odnosno pitanja koja je bilo potrebno dodatno urediti ili uskladiti sa *acquis*-em, uključujući prilagođavanja u cilju rješavanja problema uočenih u primjeni važećeg Zakona. Nacrtom zakona je vršeno značajno usklađivanje sa *acquis*-em, s tim da će pojedine odredbe propisâ EU biti preuzete podzakonskim aktima, dok pojedine odredbe nisu podesne za usklađivanje u datoj fazi procesa pridruživanja, te će biti preuzete u odgovarajućoj fazi pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

Evropska unija posvećuje veliku pažnju pitanju azila, migracija i viza, vodeći pri tom računa o sigurnosti unutar Evropske unije, ali isto tako i o sigurnosti pojedinaca i poštovanju njihovih ljudskih prava i osnovnih sloboda. Od zemalja u procesu pridruživanja se očekuje izgradnja odgovarajućih kapaciteta kako bi se osposobile za efikasno provođenje aktivnosti u ovoj oblasti. Izradom Nacrta zakona jasno se ukazuje da je Bosna i Hercegovina odlučna u namjeri da prati razvoj *acquis*-a u oblasti azila i da ga u značajnoj mjeri transponuje u svoje zakonodavstvo.

Nakon izvršene detaljne analize, Direkcija za evropske integracije konstatuje da je Nacrt zakona o azilu djelimično usklađen sa odredbama Direktive Vijeća 2001/55/EZ, Direktive Vijeća 2003/86/EZ, Direktive 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća.

Direkcija za evropske integracije vam stoji na raspolaganju, u okviru svojih nadležnosti, u domenu usklađivanja budućeg zakonodavstva sa odredbama *acquis*-a.

S poštovanjem,

Prilog:

- ovjerena Izjava o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Obradivač odnosno predlagač nacrt/prijedloga propisa		Ministarstvo bezbjednosti Bosne i Hercegovine
2. Naziv nacrt/prijedloga propisa		Nacrt zakona o azilu <i>Draft Law on Asylum</i>
3. Usklađenost nacrt/prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VI Usklađivanje zakona, sprovođenje zakona i pravila konkurencije, član 70. i Glava VII Pravda, sloboda i sigurnost, član 80. Vize, upravljanje granicom, azil i migracije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH – međunarodni ugovori“, broj 10/08)
3.2.	Prijelazni rok za usklađivanje	Do kraja prelaznog perioda iz člana 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju - 6 godina od stupanja na snagu Sporazuma.
3.3.	Ocjena ispunjenosti obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.4.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Član 80. Sporazuma se samo dijelom odnosi na oblast azila, a što je predmet regulisanja Nacrta zakona o azilu. Takođe, usklađivanje se vrši postepeno te će se u kasnijoj fazi procesa pristupanja Evropskoj uniji postići potpuna usklađenost.
4. Stepen usklađenosti nacrt/prijedloga propisa s <i>acquis</i> -em EU		
4.1.	Primarni izvori prava EU	Ugovor o funkcionisanju Evropske Unije (prečišćeni tekst 2012.), Treći dio, Politike i unutrašnje djelovanje Unije, Glava V, Područje slobode, sigurnosti i pravde, Poglavlje 2, Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i useljenje <i>Djelimično usklađeno</i>

4.2.	Sekundarni izvori prava EU	<p>1. Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (OJ L 212, 07.08.2001.);</p> <p><i>Council Directive 2001/55/EC of 20 July 2001 on minimum standards for giving temporary protection in the event of a mass influx of displaced persons and on measures promoting a balance of efforts between Member States in receiving such persons and bearing the consequences thereof (OJ L 212, 07.08.2001);</i></p> <p>2. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (OJ L 251, 03.10.2003.);</p> <p><i>Council Directive 2003/86/EC of 22 September 2003 on the right to family reunification (OJ L 251, 03.10.2003);</i></p> <p>3. Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite (preinačena) (OJ L 337, 20.12.2011.);</p> <p><i>Directive 2011/95/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection, and for the content of the protection granted (recast) (OJ L 337, 20.12.2011);</i></p> <p>4. Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena) (OJ L 180, 29.06.2013.);</p> <p><i>Directive 2013/32/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on common procedures for granting and withdrawing international protection (recast) (OJ L 180, 29.06.2013);</i></p> <p>5. Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena) (OJ L 180, 29.06.2013.);</p> <p><i>Directive 2013/33/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 laying down standards for the reception of applicants for international protection (recast) (OJ L 180, 29.06.2013).</i></p> <p>Djelimično usklađeno</p>
------	----------------------------	---

4.3.	Ostali izvori prava EU	
4.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Određene odredbe nisu podesne za usklađivanje u datoj fazi procesa pridruživanja Evropskoj uniji, dok će pojedine odredbe biti preuzete podzakonskim aktima.
4.5.	Rok za potpuno usklađivanje	U odgovarajućoj fazi pristupanja Evropskoj uniji, a najkasnije danom ulaska BiH u Evropsku uniju.
5. Da li je osiguran prijevod pravnih izvora na jezike u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini		Da
6. Da li je nacrt/prijedlog propisa preveden na jedan od službenih jezika EU		Da
7. Učešće domaćih i stranih konsultanata/eksperata i njihovo mišljenje		Ne,

OBRADIVAČ ODNOSNO PREDLAGAČ
datum i pečat

POMOĆNIK DIREKTORA DEI
datum i pečat

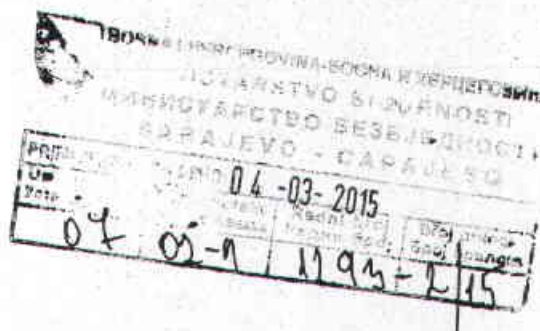

05.03.2015.

Broj: 01-02-1-99/15
Sarajevo, 03.03.2015. godine
(ZB)

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
SARAJEVO**

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o azilu

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt Zakona o azilu** i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu III 1.f) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila, kao i članu IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

Razvojem zakonodavstva Evropske unije pojavila se potreba za promjenom ili dopunom značajnog broja odredbi važećeg zakona Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12), posebno u dijelu koji se odnosi na međunarodnu i privremenu zaštitu (azil).

Direktive Evropske unije: Direktiva 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite i Direktiva 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, o utvrđivanju standarda za prihvata podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu su oblast azila u mnogome postavile na drugačiji način.

To se prije svega odnosi na modalitete i standarde prihvata tražitelja azila kojim se tretiraju određena prava stranaca koji traže azil, kao što su pravo na rad tražitelja azila, pravo na srednjoškolsko obrazovanje, izmijenjen oblik prava na informisanje, pravnu pomoć, psihosocijalnu pomoć koja se pruža tražiteljima azila i dr.

Takođe, Strategijom u oblasti migracija i azila i Akcionim planom za period 2012-2015. godine, koju je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine 2012. godine, utvrđena je obaveza donošenja Zakona o azilu, za čiju realizaciju je zaduženo Ministarstvo sigurnosti.

Imajući u vidu naprijed navedeno i obavezu usklađivanja sa *acquis communautaire*, a u konkretnom slučaju obavezu usklađivanja sa navedenim direktivama, pripremljen je tekst Nacrta Zakona o azilu.

Tekst zakona pripremila je radna grupa koju su činili predstavnici institucija Bosne i Hercegovine, međunarodnih organizacija, centra za socijalni rad, kao i nevladinog sektora.

Predmetnim zakonom propisuju se organi nadležni za njegovo provođenje, načela, uslovi i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikacioni dokumenti, prava i obaveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, kao i druga pitanja iz oblasti azila u Bosni i Hercegovini.

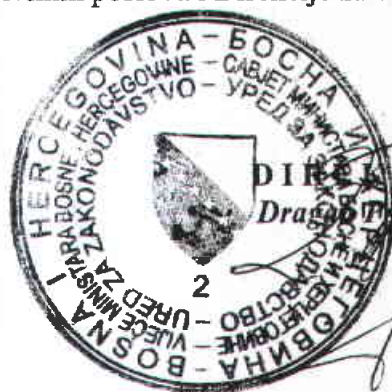
Na dostavljeni tekst Nacrta Zakona o azilu, Ured za zakonodavstvo daje sljedeće sugestije:

Kao opća sugestija koja se odnosi na cjelokupni tekst zakona je navođenje članova, stavova i tačaka u odredbama članova, te u vezi s tim ukazujemo da se navođenje, tj. označavanje pripremi na način, kako je to predviđeno Jedinственим pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14 i 60/14).

- u preambuli pozivanje na Ustav Bosne i Hercegovine, navesti na sljedeći način: „Na osnovu člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine ...“;
- u članu 2. koristiti puni naziv Ministarstva, s obzirom da je u članu 3. koji utvrđuje organe nadležne za provođenje ovog zakona, urađeno skraćivanja naziva;
- u članu 3. kojim se utvrđuju organi nadležni za provođenje ovog zakona, potrebno je za iste prvo navesti pune nazive, pa poslije toga skraćene nazive; ✓
- u članu 4., datu definiciju uskladiti sa članom 44a. stav (1) Izmjena i dopuna Jedinствених pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 58/14);
- u članu 5., u kojem se navodi Zakon o upravnom postupku, potrebno je pored naziva navesti i broj „Službenog glasnika BiH“ u kojem je objavljen, a prilikom daljeg pominjanja istog propisa, dovoljno je navesti samo njegov naziv; ✓
- prethodnu sugestiju primijeniti i na sve druge propise koji se navode u tekstu (primjer: u članu 17. navodi se Zakon o zaštiti ličnih podataka);
- ✗ u članu 7., kao i članu 56., članu 66. i članu 80. navodi se naziv zakona, Zakon o strancima, tj zakon koji treba da se donese, te s tim u vezi ukazujemo da se nemoгу navoditi, niti se može pozivati na zakone koji još nisu doneseni, već na one koji su trenutno na snazi; –
- u članu 43. stavu (2) posljednju rečenicu jasnije precizirati u smislu, dali se rok od dvije godine misli na ukupan rok, ili samo na rok koji se produžava;
- ✓ predlažemo, da se u članu 45. stav (2), a zbog jasnoće i preciznosti uredi kao dva stava;
- ✓ u članu 49. stav (3) navesti pune nazive ministarstava (dva ministarstva), pa ukoliko se pominju u daljem tekstu, uraditi i skraćivanje naziva;
- u članu 57. stavu (1) pojasniti odredbu u smislu, šta to podrazumijeva da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donosi odluku kojom se osigurava privremena zaštita;

- u članu 59. preispitati i uskladiti, te detaljnije razraditi odredbe i stava (1) i stava (2), a takođe uskladiti i sa članom 57.;
- u članu 82. riječi: „prestaje važiti“ zamijeniti riječima: „prestaje da važi“, a kod navođenja Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, u zagradi riječ „broj“ zamijeniti skraćenicom „br.“.

Ured za zakonodavstvo ukazuje da se o tekstu nacrtu zakona pribave mišljenja:
Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva finansija i trezora,
Ministarstva pravde, Ministarstva civilnih poslova i Direkcije za evropske integracije.

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Број: 05-02-2-1863-2/15
Сарајево, 05.03.2015.године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство безбједности

Предмет: Мишљење на нацрт Закона о азилу.

Веза: Ваш акт број: 07-02-1-1293/15 од 20.02.2015.године

У вези вашег дописа, број акта наведен у вези, а којим се тражи мишљење на нацрт Закона о азилу, у складу са чланом 31. под е). Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03), дајемо

МИШЉЕЊЕ

1. Актом наведеним у вези, Министарство безбједности Босне и Херцеговине је, ради прибављања мишљења о финансијском аспекту акта, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставило нацрт Закона о азилу, којим се прописују органи надлежни за његово провођење, начела, услови и поступак за одобравање избјегличког статуса, статуса супсидијарне заштите, престанак и укидање избјегличког статуса и статуса супсидијарне заштите, привремена заштита, идентификациони документи, права и обавезе тражитеља азила, избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом.
2. Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине је размотрило предметни закон као и Образложење достављено у прилогу, те с тим у вези констатовало да је у дијелу образложења, под IV- Финансијска средства наведено да је за провођење овог Закона потребно обезбиједити средства у Буџету институција Босне и Херцеговине додатна финансијска средства за провођење овог Закона. Образложењем је наглашено да не постоје нови облици активности, нити институционални облици који би узроковали нове трошкове, те да трошкови произилазе из рада Центра за прихват и смјештај тражитеља азила. Наиме, с обзиром да је у питању новоизграђени центар, не постоје подаци о утрошку новчаних средстава који би били основа за исказивање потреба свих материјалних и капиталних трошкова који је зависити од миграционих токова, али ће се потребе исказивати у прописаној процедури. У Буџету Министарства безбједности Босне и Херцеговине, наводи се у Образложењу, морају бити предвиђена средства за подршку у превођењу, пружању правне помоћи, психосоцијалне подршке, издавање идентификационих докумената као и редовних средстава за гориво, телефонске услуге и слично.
3. Полазећи од чињенице да Босна и Херцеговина већ дужи низ година пружа смјештај тражиоцима азила (за првобитно смјештајне капацитете се плаћао закуп), уз све наведене врсте помоћи, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине сматра да Министарство безбједности Босне и Херцеговине може слиједом расположивих информација дати јасну и прецизну пројекцију потребних финансијских средстава за сваку од наведених намјена, због чега вас упућујемо да допуните финансијски аспект у Образложењу како би се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине изјаснило о нацрту Закона о азилу.

С поштовањем,

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СИГУРНОСТИ
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ
SARAJEVO - САРАЈЕВО

Broj: 05-02-2-1863-4/15
Sarajevo, 07.04.2015.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo sigurnosti

PRILJENO DOKUMENT: 22-04-2015			
Ustanova / Установа	Grupa / Група	Redni broj / Редни број	Broj priloga / Број прилога
07	02-1	1293-9/15	

Predmet: Mišljenje na nacrt Zakona o azilu.

Veza: Vaš akt broj: 07-02-1-1293-5/15 od 11.03.2015.godine i 07-02-1-1293/15 od 20.02.2015.godine

U vezi vašeg dopisa, broj akta naveden u vezi, a kojim se traži mišljenje na nacrt Zakona o azilu, sukladno odredbama članka 31. pod e). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Aktom navedenim u vezi, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine je, radi pribavljanja mišljenja o finansijskom aspektu akta, Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine dostavilo nacrt Zakona o azilu, kojim se propisuju organi mjerodavni za njegovo provođenje, načela, uvjeti i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikaciona dokumenta, prava i obveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom.
2. Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je razmotrilo predmetni zakon kao i obrazloženje dostavljeno u privitku akta navedenog u vezi, te s tim u vezi konstatiralo da je za implementiranje Zakona, potrebno 357.500,00KM za fiksne troškove, dok se za kapitalne troškove planiraju utrošiti u 2015. godini neutrošena sredstva iz 2014. godine, u 2016. godine nabaviti specijalizirana vozila (jedno kombi i dva specijalizirana putnička vozila) u vrijednosti 110.000,00KM, a u 2017. godini (jedno kombi i dva specijalizirana terenska vozila) u vrijednosti 110.000,00KM, navodeći da su ista planirana DOP-om. Obrazlažući finansijski aspekt Zakona, naglašeno je da zbog migracionih kretanja može doći do masovnog priliva stranaca, za što postoje posebne procedure, a za šta bi se putem Vijeća ministara Bosne i Hercegovine osigurala sredstva iz tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog mišljenja, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine ukazuje na slijedeće:
  - Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine nije dostavljena projekcija srednoročnog planiranja 2016.-2018. godina, koja bi predstavljala ažuriranje podataka dostavljenih za DOP 2015.-2017. godina, **tako da se ne možemo izjasniti o postojanju planskih veličina za nabavu vozila navedenih u obrazloženju;**
  - Iz predmetnog obrazloženja, **ne može se zaključiti da li predloženi broj vozila za nabavu odgovara ukupnom broju vozila utvrđenih Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja specijaliziranih vozila Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine;**

- Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine u dostavljenom Obrazloženju **nije pojasnilo da li će nabava predmetnih vozila biti u smislu zamjene-staro za novo**, ili će se sredstva u cijelosti osigurati iz Prorčaua institucija Bosne i Hercegovine.
4. Polazeći od činjenice da Obrazloženje ne sadržava relevantne podatke, upućujemo vas da dopunite finansijski aspekt Obrazloženja u smislu pregleda ukupno odobrenog broja vozila Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, trenutnog broja specijaliziranih vozila u vlasništvu Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, stanja vozila i dinamike njihove zamjene, a sve to kako bi se Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine izjasnilo na **nacrt Zakona o azilu**.

S poštovanjem,

Handwritten signature and date:
06.05.15

Broj: 04-02-1-1243-10/15
Sarajevo 06.05.2015. godine

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo finansija i trezora

PREDMET: Dopuna zahtjeva na Mišljenje u dijelu finansijski aspekt obrazloženja,
Veza vaš akt- Mišljenje, broj: 05-02-2-1863-4/15

Handwritten signature and date:
06-05-2015

Na osnovu vašeg Mišljenja na nacrt Zakona o azilu, Sektor za azil je sačinio dostavljeni pregled potrebnih sredstava u dijelu koji se odnosi na fiksne troškove i to na osnovu analize potreba i broja tražitelja međunarodne zaštite- azila u BiH. U dijelu koji se odnosi na kapitalne troškove iskazana je dinamika i potreba za nabavkom specijalizovanih vozila, obzirom da se radi o specijalizovanoj ustanovi, kao što je azilansti centar, te rad sa strancima i „osjetljivim“ kategorijama istih (žrtve trgovine ljudima, žrtve tortura, zlostavljanja, mučenja, progona i drugih vidova diskriminacije), te strancima koji dolaze iz kriznih (ratnih, dijelova koji su pod kontrolom terorističkih organizacija i sl.), te je s tim u vezi prepoznat i „specijalizovani“ status. Sektor za azil ministarstva raspolaže sa vozilima koja su starija od sedam i više godina, izuzev jednog vozila koje je novije proizvodnje, odnosno 2009. godina proizvodnje.

U prijedlogu Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila Ministarstva sigurnosti BiH, planirano je za azilantski centar sledeća količina i vrsta specijalizovanih vozila:

1. Specijalizovano kombi vozilo- 1. (jedno), viša srednja klasa, nabavne vrijednosti do 100.000,00KM
2. Specijalizovano terensko motorno vozilo- 1.(jedno), srednja klasa putničkog vozila, nabavne vrijednosti do 50.000,00KM,
3. Specijalizovano kombi vozilo- 1.(jedno), niža srednja klasa, nabavne vrijednosti do 40.000,00KM,
Specijalizovano putničko motorno vozilo- 1. (jedno), niža srednja klasa, nabavne vrijednosti do 40.000,00KM,
4. Specijalizovano putničko motorno vozilo- 2.(dva) komada, niža klasa putničkog vozila, nabavne vrijednosti do 25.000,00KM.

Kako je i u DOB-u planirana sukcesivna nabavka navedenih vozila, u prijedlogu istog za 2016. godinu je predložena nabavka kombi vozila u vrijednosti do 60.000,00KM, te nabavka dva putnička motorna vozila u vrijednosti do 25.000,00KM- ukupno 50.000,00KM.

Prijedlog sektora za azil je da se ista prodaju po sistemu staro za novo ili na drugi način koji će odlučiti nadležni Sektor ministarstva za opšte, pravne, kadrovske, finansijsko-materijalne poslove. U svakom slučaju i za 2017. godinu planirana je nabavka na isti način, odnosno po sistemu staro za novo, te se iz navedenog može zaključiti da će stara vozila svakako biti prodana- zamjenjena, te se u periodu do tri godine korištenja novih mogu očekivati uštede na poziciji troškova popravke, održavanja, servisiranja, potrošnje goriva te uopšte smanjiti troškovi upotrebe istih.

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Broj: 05-02-2-1863-6/15
Sarajevo, 18.5.2015.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo sigurnosti

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА			
МИНИСТАРСТВО СИГУРНОСТИ			
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЕДНОСТИ			
SARAJEVO - САРАЈЕВО			
Datum: 28-05-2015			
04	02-1	1293-12/15	

Predmet: Mišljenje na nacrt Zakona o azilu.

Veza: Vaš akt broj: 07-02-1-1293-10/15 od 06.05.2015.godine

Vezano uz vaš dopis, broj akta naveden u vezi, a koji se odnosi na Mišljenje o finansijskom aspektu nacrt Zakona o azilu, sukladno odredbama članka 31. pod e). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Nacrt Zakona o azilu, kojim se propisuju organi mjerodavni za njegovo provođenje, načela, uvjeti i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikaciona dokumenta, prava i obveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom.
2. Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je razmotrilo predmetni zakon kao i Obrazloženje finansijskog aspekta obrazloženog aktom veze, te konstatiralo da je Dokumentom okvirnog proračuna 2016-2018 godina planirana sukcesivna nabava vozila, gdje je u 2016. godini predložena nabava jednog kombi vozila u vrijednosti do 60.000,00KM i nabava dva putnička motorna vozila u ukupnoj vrijednosti 50.000,00KM, a nabava vozila u 2017. godini će se vršiti na način kao i u 2016. godini, sukladno odlukama mjerodavnog sektora Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.
3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog mišljenja, uz napomenu da je implementiranje predmetnog zakona sredstvima proračuna institucija Bosne i Hercegovine uvjetovano sredstvima utvrđenim Globalnim okvirom fiskalnih bilanca i politika u Bosni i Hercegovini 2016-2018 godine, kao i listom prioriteta utvrđenih od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine temeljem kojih će biti i sačinjen Dokument okvirnog proračuna 2016-2018. godina u okviru kojeg će biti razmatrana sredstva za predmetne namjene, a konačan iznos utvrđen kroz u proceduri uvajanja Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za svaku fiskalnu godinu, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine podržava **nacrt Zakona o azilu.**

S poštovanjem,

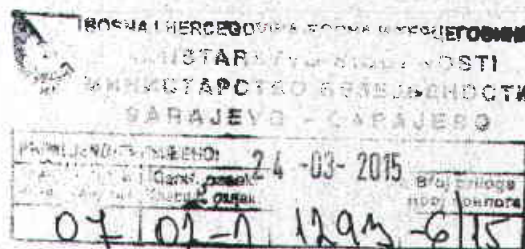

07

[Handwritten signature]

Broj: 01-02-1-3372-4/14
Sarajevo, 16.3.2015.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/r Mladen Ćavar, zamjenik ministra

PREDMET: Mišljenje na Nacrt „Zakona o azilu“, dostavlja se

VEZA: Vaš akt broj: 0507-02-1-1293/15-1 od 20.02.2015.godine

Umetnuti x 3

Aida, Mufana, Sandra

Poštovani,

[Handwritten signature]

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, u smislu odredbe članka 31. stavak (1) točka c) a u vezi s člankom 33. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), razmotrili su Nacrt zakona o azilu i daju sljedeće zajedničko

MIŠLJENJE

Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine u smislu odredbe člana 26. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini – prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“ br. 32/10) daje sljedeće mišljenje

Iz dostavljenog Nacrta Zakona i pratećeg obrazloženja, Ministarstvo sigurnosti BiH nije obrazložilo kako će ovaj propis doprinjeti provođenju obaveze Bosne i Hercegovine koje proizlazi iz člana 60. stav 1. (Rodno zasnovani zahtjevi za azil) Konvencije Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici („Službeni glasnik BiH“ broj 15/13) koja propisuje:

- Članice će preduzeti neophodne zakonodavne odnosno druge mjere kako bi osigurale da rodno zasnovano nasilje nad ženama bude prepoznato kao oblik proganjanja u okviru značenja člana 1.a(2), Konvencije iz 1951, koja se odnosi na status izbjeglica, i kao vid ozbiljnog ugrožavanja koje zahtjeva komplementarnu /supsidijarnu zaštitu.

U vezi sa ovim članom Konvencije naša sugestija je:

U član 22. (supsidijarna zaštita) Nacrta Zakona o azilu dodati tačku (..) koja glasi:

„Supsidijarna zaštita se odobrava ženama koje su žrtve rodno utemeljenog nasilja zbog svog spola, odnosno zbog identiteta i statusa žene“.

To znači da je moguće odobriti međunarodnu zaštitu ženama koje su državljanke trećih zemalja ili koje su apatridi i ne kvalificiraju se kao izbjeglice, ali bi u slučaju povratka u zemlju podrijetla u kojoj su ranije boravile bile izložene rodno utemeljenom nasilju, što bi kao posljedicu imalo nečovječno odnosno ponižavajuće postupanje ili ozbiljno ugrozilo život te osobe. Prilikom ispitivanja osnova za proganjanje, za rodno utemeljeno nasilje često se smatra da spada pod osnovu „članovi određene društvene skupine“ čime se isključuju ostale osnove.

Osiguranje rodno osjetljivog tumačenja povlači prepoznavanje i razumijevanje načina na koji rod može utjecati na razloge koji leže iza vrste pretrpljenog proganjanja odnosno ugrožavanja. Stoga sugerisemo Ministarstvu sigurnosti BiH da razmotri navedene obaveze i da izmijeni Nacrt, odnosno da obrazloži kako će se navedene obaveze ostvariti kroz donošenje podzakonskih akata ili u praksi kako bi se osiguralo poštivanje obaveza prema ovoj Konvenciji. Agencija za ravnopravnost spolova BiH će tek na Nacrt odnosno obrazloženje koji uvažavaju ove sugestije biti u mogućnosti da da svoje mišljenje o usklađenosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Agencija za ravnopravnost spolova BiH naprijed navedeno obrazlaže činjenicom da je na 38. redovnoj sjednici Predsjedništva BiH održanoj 7.8.2013.godine Predsjedništvo BiH je donijelo Odluku o ratifikaciji Konvencije Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (ETS 210), objavljeno u "Službenom glasniku BiH - Međunarodni ugovori" broj: 19/13 od 10.10.2013.godine. Ovim se BiH obavezala na poduzimanje zakonodavnih i drugih mjera radi osiguranja pravnog, institucionalnog i organizacionog okvira za prevenciju nasilja nad ženama, zaštitu žrtava nasilja te kažnjavanje počinitelja nasilja.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH također je razmatralo predmetni Nacrt zakona o azilu i s aspekta njegove usklađenosti s propisima o ostvarenju građanskih prava i sloboda i principu pravne sigurnosti, kao prvom kriteriju vladavine prava.

Analizom obrazloženja predloženih zakonskih rješenja zaključeno je da su ista dobrim dijelom usklađena sa standarima Europske unije i predstavljaju jednu od obveza Bosne i Hercegovine u procesu stabilizacije i pridruživanja. Pored navedenog, značajno je i to da će se novim zakonskim rješenjima onemogućiti zlouporaba azilantskog postupka i racionalizirati troškovi neophodni za smještaj, ishranu, zdravstvenu zaštitu i obrazovanje tražitelja azila.

Kao jednim od razloga za donošenje ovoga zakona navedena je i obveza usuglašavanja zakonodavstva u BiH s *acquis communautaire*, a kao pravni osnov za njegovo donošenje odredbe Ustava Bosne i Hercegovine. Uzimajući u obzir navedeno nije jasno zbog čega se u tekstu obrazloženja navodi da je i Strategija u oblasti migracija i azila i Akcijski plan za razdoblje 2012-2015.godine pravni osnov za donošenje Zakona o azilu. Mišljenja smo da se predmetni dokumenti mogu spomenuti u kontekstu obveze izrade zakona, ali ne i kao pravni osnov.

Članak 9. Nacrta zakona o azilu utvrđuje zabranu diskriminacije. Zakon o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09) propisuje da će svi zakoni i opći propisi u BiH biti usuglašeni s odredbama ovoga zakona. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH prati provedbu Zakona o zabrani diskriminacije. U vezi s navedenom odredbom Nacrta zakona o azilu koja se odnosi na zabranu diskriminacije, mišljenja smo da osnovi diskriminacije u ovoj odredbi trebaju biti usklađeni s osnovama iz članka 2. Zakona o zabrani diskriminacije. Pored navedenog, važno je da ni druge odrebe Nacrta zakona o azilu ne budu u suprotnosti s odredbama Zakona o zabrani diskriminacije.

U vezi s naprijed navedenim mišljenja smo da Nacrt zakona o azilu nije u suprotnosti s odredbama Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i njezinih pratećih protokola, kao i drugih međunarodnih ugovora kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica, te da se opravdanost njegovog donošenja ogleda u činjenici da će isti biti usklađen s pravnom stečevinom Europske unije.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- ☉ u spis predmeta
- a/a

Pravdin Pijuan

[Handwritten signature]

Broj: 07/2-1-1293-7/15
Sarajevo, 27.03.2015. godine

AGENCIJA ZA RAVNOPRAVNOST POLOVA BIH
Kulovića, broj 4
71 000 Sarajevo

30-03-2015
[Handwritten signature]

PREDMET: Dopuna obrazloženja za Zakon o azilu, dostavlja se-
Veza: Naš akt broj: 07-02-1-1293/15 od 20.02.2015. godine i Vaš akt broj: 01-02-1-3372-4/14 od 16.03.2015. godine

U mišljenju koje su Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Agencija za ravnopravnost polova Bosne i Hercegovine dostavili na nacrt Zakona o azilu se navodi da se iz nacrta Zakona o azilu i pratećeg obrazloženja ne vidi kako će ovaj propis doprinijeti provođenju obaveze Bosne i Hercegovine koja proizilazi iz člana 60. stav 1. Konvencije Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, koji propisuje:

Članice će preuzeti neophodne zakonodavne odnosno druge mjere kako bi osigurale da rodno zasnovano nasilje nad ženama bude prepoznato kao oblik proganjanja u okviru značenja člana 1 a (2) Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, kao i vid ozbiljnog ugrožavanja koje zahtjeva komplementarnu supsidijarnu zaštitu.

U vezi navedenog dijela mišljenja dajemo dodatno obrazloženje, kako slijedi:

Pojam progona koji je element definicije izbjeglice iz Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, nije definisan Konvencijom, iako se iz člana 33. Konvencije može zaključiti da ugrožavanje života ili slobode uslijed rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, političkog uvjerenja ili pripadnosti određenoj društvenoj skupini uvijek predstavlja progon. Druga ozbiljna kršenja ljudskih prava iz istih razloga predstavljaju progon. Da li će štetni postupci ili prijetnje prerasti u progon, ovisiće o okolnostima koje postoje u svakom pojedinom slučaju (uzrast, psihološki sklop ličnosti ....), uključujući i subjektivni strah tražioca azila, koje se opet moraju posmatrati u sklopu objektivnih okolnosti u zemlji porijekla pojedinca.

Direktiva 2011/95/EU Evropskog parlamenta i vijeća, o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite, s ciljem da uvede zajedničke kriterije prema kojima će se tražiocima azila priznavati status izbjeglice u smislu člana 1. Ženevske konvencije, uvela je definiciju i za pojam progona.

Član 9. Direktive (djela progona) preuzet je članom 20. nacrta Zakona o azilu, što je novina u odnosu na trenutno važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, koji nije definisao pojam progon kao ključnog uslova za dodjelu statusa izbjeglice, već se Ministarstvo u svom postupanju oslanjalo na opšteprihvaćena tumačenja progona.

U kontekstu obaveze iz Konvencija Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, potrebno je istaći član 20. stav 2. tačka f) nacarta Zakona o azilu, koji kao djela progona prepoznaje djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana za rod ili djecu. Potrebno je naglasiti da djela progona, zbog činjenice da trebaju obuhvatiti najrazličitija postupanja koja pojedinca onemogućavaju da u zemlji porijekla vodi normalan život, nisu iscrpljena u članu 20. stav 2. u kome se navodi da djela progona između ostalog predstavljaju djela nabrojana u tačkama a)-f).

Slijedom navedenog može se zaključiti, da se ovakvim prijedlogom Zakona, definicija progona postavlja na širokim osnovama kako bi se strancima koji su u potrebi za zaštitom omogućilo dobijanje zaštite i da su ispunjene obaveze iz međunarodnih instrumenata koje se odnose na izbjegličko pravo a koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu.

Djela progona ili nedostatak zaštite od takvih djela, prema članu 20. stav 3. nacarta Zakona o azilu moraju biti povezana sa rasom, vjerom, nacionalnošću, pripadnošću određenoj društvenoj grupi ili političkim mišljenjem. Društvena grupa je prema članu 2. stav 1. tačka ac) nacarta Zakona o azilu, grupa lica koja dijele zajedničku karakteristiku a da to nije rizik od proganjanja ili koje njihovo društvo percipira kao posebnu grupu. Karakteristika često može biti urođena nepromjenljiva ili na drugi način fundamentalna za ljudsko dostojanstvo, svijest ili uživanje ljudskih prava.

Definicija je preuzeta iz Smjernica UNHCR-a za međunarodnu zaštitu „Pripadnost određenoj društvenoj grupi“ u kontekstu člana 1A(2) Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i njenog protokola iz 1967. godine, prema kojima se zahtjevi vezani za rod najčešće analiziraju unutar parametara društvene grupe.

Supsidijarna zaštita kao dopunski vid zaštite ima za cilj da zaštitu proširi na lica koja bi povratkom u zemlju porijekla bila izložena teškoj povredi ljudskih prava ali njihov strah od povratka nije vezan ni za jedan od konvencijskih razloga (rasa, vjera, nacija, političko mišljenje, pripadnost određenoj društvenoj grupi). Teškom povredom se prema članu 22. stav 2. nacarta Zakona o azilu smatra smrtna kazna ili pogubljenje, mučenje, nehumano ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, ozbiljna i individualna prijetnja životu ili fizičkom integritetu civila zbog opšteg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutrašnjeg oružanog sukoba.

Ovaj organ se u tumačenju pojmova mučenja i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja oslanja na međunarodne dokumente i na praksu Evropskog suda za ljudska prava. U zakonodavstvu je nemoguće precizirati koja kršenja ljudskih prava predstavljaju mučenje i nehumano ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje.

Mučenje i nehumano ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje pokriva široki spektar postupanja i kažnjavanja. I pored određenih principa uspostavljenih praksom Evropskog suda za ljudska prava, nemoguće je decidno utvrditi koje vrste postupanja spadaju u određenu kategoriju.

Prema tome, svaki predmet treba ispitati u zavisnosti od specifičnih činjenica i okolnosti, kao što su primjera radi, pol, uzrast i zdravstveno stanje žrtve.

U vezi s prethodno navedenim smatramo da je ovakvim prijedlogom Zakona stvoren pravni okvir prema kome rodno zasnovano nasilje nad ženama, može vodi pružanju zaštite – azila.

Dostaviti:

- naslovu
- a/a

[Handwritten mark]

Broj: 01-02-1-3372/14
Datum: 23.04.2015.

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/r Dragan Mektić, ministar

BOSNA I HERCEGOVINA. БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СИГУРНОСТИ
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЕДНОСТИ
САРАЈЕВО - САРАЈЕВО

[Handwritten mark]

13-05-2015	
04	02-1-1293-11/15

PREDMET: Mišljenje na Nacrt „Zakona o azilu“, dostavlja se

VEZA: Vaš akti broj: 07-02-1-1293/15-1 od 20.02.2015.godine i 07/2-1-1293-7/15 od 27.03.2015.

Poštovani,

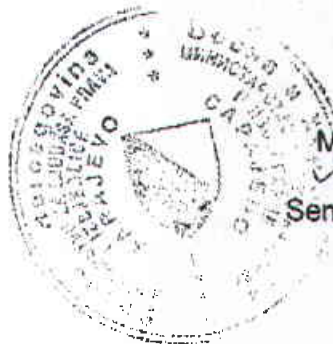
Na zahtjev Ministarstva sigurnosti BiH, Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je razmotrila na osnovu člana 26. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini – prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“ br. 32/10) Nacrt Zakona o azilu, te daje sljedeće:

MIŠLJENJE

o usklađenosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini

Na Nacrt Zakona o azilu Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine nema daljih sugestija.

S poštovanjem,

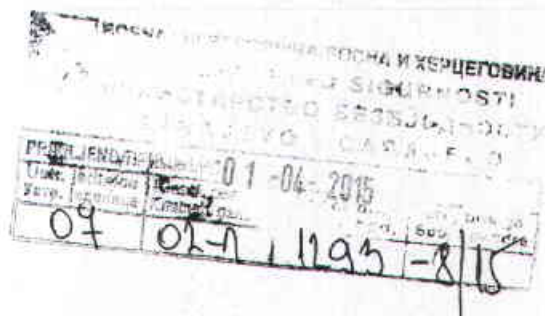

MINISTIRKA
[Signature]
Semiha Borovac

Broj: 09-02-4-1877/15
Sarajevo, 04.03.2014. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o azilu

Veza: vaš akt broj: 07-02-1-1293/15-1 od 20.02.2015. godine

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je razmotrilo Nacrt zakona o azilu (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), te na osnovu člana 31. stav 1. tačka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 22/03), u pogledu sankcija, organizacije i funkcionisanja organa uprave Bosne i Hercegovine i njihove međusobne odnose, daje

MIŠLJENJE

U članu 20. stav (2) tačka f) Nacrta zakona kao djela progona propisana su: „djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana za rod ili djecu”. Mišljenja smo da je navedena odredba uopštena, te da je istu potrebno precizirati na način kako su precizirane ostale odredbe unutar ovog člana.

Potrebno je u članu 21. stav (1) tačka b) Nacrta zakona brisati riječi: „nepolitičkog krivičnog djela”, jer kategoriju: „nepolitičko krivično djelo” ne poznaje Krivični zakon Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 37/03).

Potrebno je u članu 24 stav (1) tačka b) Nacrta zakona nakon riječi: „koje” dodati riječ: „nelegalno”, jer sadašnja formulacija: „strane ili organizacije koje kontrolišu državu”, implicira da nelegalni subjekti imaju legalnu kontrolu nad suverenom državom.

Potrebno član 41. Nacrta zakona dopuniti u smislu da Ministarstvo donosi rješenje kada zahtjev za azil usvaja ili odbija, te da donosi zaključak kada zahtjev za azil odbacuje ili kada postupak po zahtjevu za azil obustavlja.

Članom 82. stav (1) Nacrta zakona je propisano da će danom stupanja na snagu ovog zakona prestati da važi Poglavlje VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH”, broj 36/08 i 87/12). Shodno tome potrebno

je stav (2) ovog člana korigovati u smislu da će se podzakonski akti koji su doneseni isključivo na osnovu odredaba Poglavlja VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, a ne kompletnog Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu - kako je sada navedeno, primjenjivati do donošenja novih podzakonskih propisa koji će regulisati tu oblast.

S poštovanjem,

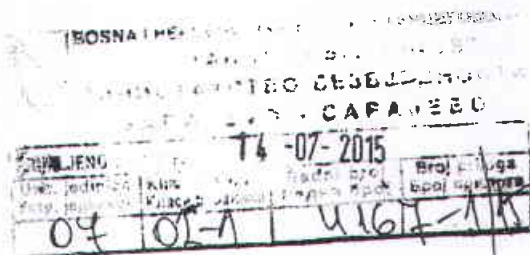
Dostaviti:

- naslovu;
- a/a.

Broj: 05-07-1-1724-2/15
Sarajevo, 10. 7. 2015. godine

01
04
Jelić

MINISTARSTVO SIGURNOSTI
- n/r tajnika Ministarstva -

SARAJEVO

PREDMET: Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 14. sjednici održanoj 8. 7. 2015. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o azilu.

Zaključeno je da se Prijedlog zakona dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

O zaključku vas informiramo radi njegove provedbe.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša